

VOMI

**VERENIGING
OUD MILITAIREN
INDIËGANGERS**

SOBAT

7e jaargang - oktober 1992 - nr. 25

L.S.,

In 1988 onthulde Z.K.H. Prins Bernhard in Roermond het Nationaal Indië-monument 1945-1962. Sindsdien hebben tienduizenden sobets veelal met hun echtgenotes - een of meer keren een bezoek aan dat monument gebracht om er een paar ogenblikken stil te staan bij het grote offer dat zoveel wapenbroeders destijds overzee hebben gebracht. Voor Koningin en vaderland, maar zeker ook voor de orde en rust in die grote overzeese archipel. In 1990 zijn bij het monument nog 18 grote zuilen gebouwd waarop de namen van de 5843 omgekomen Indië-militairen zijn gegraveerd.

De bouw van het monument heeft in totaal rond een miljoen gulden gevergd. Voor het optrekken van de zuilen heeft de Minister van Defensie de helft daarvan op tafel gelegd. Honderdduizenden guldens zijn in korte tijd door de Indië-militairen zelf bijeengebracht. Daardoor is het ook een monument van ons allemaal samen geworden.

De Minister van Defensie heeft ook de zware financiële last van het periodiek groot onderhoud van onze schouders weggenomen. Wat voor de stichting overblijft zijn de lasten van de - wat oneerbiedig gezegd - exploitatie (zoals bv. de energierekening tot een bedrag van ± f. 6000,- per jaar, de kosten van assurantie ad ± f. 3000,- per jaar en de kosten van de jaarlijkse nationale herdenking. Om al die kosten te kunnen blijven voldoen vragen wij u toe te treden tot de in de stichtingsstatuten verankerde groepering "Vrienden van het monument". U kunt dat doen door jaarlijks een bedrag (minimaal f. 25,-) in de kosten bij te dragen.

Wij stellen daartegenover de belofte, dat wij u periodiek op de hoogte houden van alles wat er rondom het monument gebeurt. En u ontvangt een kleurrijk certificaat dat bevestigt dat u Vriend van het monument bent geworden.

Voor uw hopelijk royale bijdrage zijn wij u bij voorbaat dankbaar en erkentelijk.

Namens het bestuur van de stichting Nationaal Indië-monument 1945-1962,

Betty de Klerk, secr.

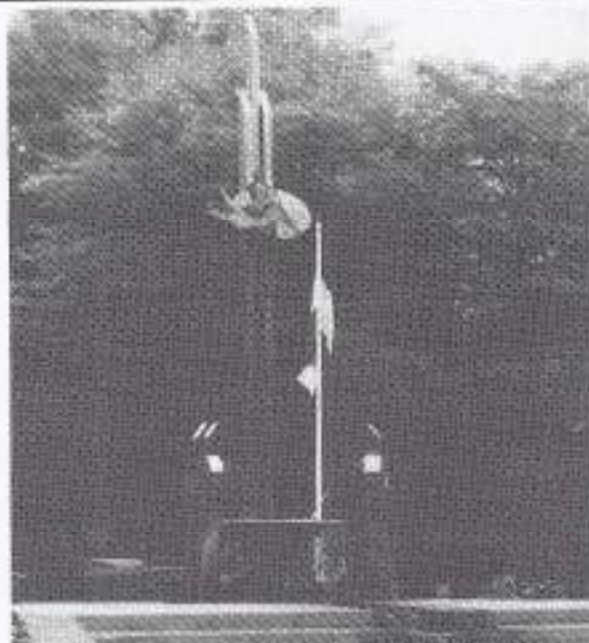

Foto: Nationaal Indië-monument te Roermond

*Elk jaar vindt op 7 september om 14.00 uur
bij dit monument een
Nationale Dodenherdenking plaats.*

Secretariaat:
Mauritslaan 1, 6074 AS Melick. Telefoon 04752 - 2094
Bankrelatie: Rabobank Roermond, gironummer 1049241
rekeningnr. 174174039.

LIEVER NIET IN GROEPSVERBAND? KIES DAN VOOR AURORA PrivacyTours.

Dit zijn individuele doch verzorgde reizen, opgesteld aan de hand van uw wensen en uw reisbudget.
U bepaalt zelf:

- uw vertrekdatum, reisduur en programma
- de luchtvaartmaatschappij waarmee u wenst te vliegen
- de gewenste accommodatie (vanaf guesthouses tot en met wereldklasse hotels)
- het gewenste vervoer en de excursies in uw vakantiebestemming(en).

Bij aankomst op uw bestemming wordt altijd voor uw vervoer en opvang gezorgd.

INDONESIË: Vraag naar onze brochure: "van Sabang tot Merauke"

Andere AURORA PrivacyTour bestemmingen en brochures:

- Thailand	- USA (vasteland)
- Maleisië	- Hawaii
- Singapore	- Brazilië

HAWAII

16 dagen WAIKIKI, per persoon al vanaf f. 2.685,-
inclusief vliegtickets, bloemenhulde bij aankomst, accommodatie in een 2-persoonskamer, lokale belastingen en diensten van onze lokale nederlandsprekende vertegenwoordiging.

LOSSE TICKET VERKOOP

Van iedere luchtvaartmaatschappij en naar alle bestemmingen ter wereld zoals CANADA, AUSTRALIË, NIEUW ZEELAND.

AURORA TRAVEL SERVICE B.V. (ANVR/SGR nr. 1502/IATA)

Clauskindereweg 28-29, 1069 HN Amsterdam. Tel. 0206199377/6199396 (zaterdag telefonisch niet bereikbaar).
Kantooruren: maandag t/m vrijdag 09.00 - 17.00 uur. Zaterdag 09.00 - 12.00 uur.

Inlichtingen omtrent prijzen, dienstregelingen, afvaartdata, enz. worden verstrekt volgens de laatste in ons bezit zijnde gegevens, echter onder alle voorbehoud.
Registratie K.v.K. Amsterdam 147459

FONDS SOCIALE ZORG VOMI

Met herkenning begint erkenning.

Draagt ons borstembleem en onze nieuwe stropdas bij alle V.O.M.I. gelegenheden.

U kunt ze weer bestellen bij uw afdelingspenningmeester.

Borstembleem	f 12,50	Stropdas donkerblauw	f 22,50
Stropdas donkerrood	f 22,50	Ster-stickers in VOMI-kleuren	f 1,00

Het assortiment van artikelen wordt zo snel mogelijk uitgebreid.

Postzegels, gebruikt of ongebruikt, binnen of buitenland, bewaar ze en stuur uw postzegels naar Mw. Jac. Holewijn, De Goede Hoop 13, 2021 AP Haarlem. Haar telefoonnummer is 023-253058

WIM'S MILITARIA'S

boek/foto/Militaria Expos

Postbus 6129, 3002 AC Rotterdam-Netherlands, telefoon 010-4378963.

Verkoopt ten behoeve van het Fonds Sociale Zorg V.O.M.I. stropdassen en borstemblemen tijdens de filmvoorstellingen en een uitgebreid assortiment mil. emblemen etc.

OORLOGSGRAVENSTICHTING

BESCHERMVROUWE H.M. DE KONINGIN
ERE-VOORZITTER Z.K.H. DE PRINS DER NEDERLANDEN

Het aantal bloemleggingen in het Verre Oosten nam opmerkelijk toe.

Bloemlegging en graffoto's (Verre Oosten)

Door tussenkomst van de Oorlogsgravenstichting is het mogelijk om bij graven van Nederlandse oorlogsslachtoffers in het Verre Oosten bloemen te plaatsen. Een annonce over deze mogelijkheid werd geplaatst in een aantal uitgaven o.a. van oud-strijders- en reünieverenigingen, in verband met het feit dat het 50 jaar geleden was dat ons Koninkrijk in de oorlog werd betrokken en de bevrijding 45 jaar geleden. Hierdoor nam het aantal bloemleggingen ten opzichte van 1989 opmerkelijk toe.

In Indonesië bedroeg het uitgevoerde aantal opdrachten 1439 inclusief 33 kraanleggingen namens diverse verenigingen en comité's. (In 1989 bedroegen deze aantallen 926 resp. 27). Op verzoek van nabestaanden werden 936 graffoto's verstrekt (460 in 1989). Op de Erevelden in Thailand werden 226 bloemstukjes geplaatst, inclusief 2 kransen (in 1989 bedroeg dit aantal 144). In Hong Kong werden 2 bloemleggingen uitgevoerd.

De kosten van een bloemlegging in Indonesië bedragen f 7,50, met foto f 10,-. Tevens is het nu mogelijk voor de Erevelden in Indonesië kleine kransen te bestellen voor plaatsing bij de individuele graven; kosten -16,- inclusief foto. Grote kransen van f 30,- tot f 50,- zijn bedoeld voor kraanlegging bij de monumenten, door comité's en verenigingen.

Voor Thailand kunnen uitsluitend eenvoudige bloemstukjes worden besteld. De kosten bedragen f 10,- inclusief een kleine foto.

Bestellingen dienen uiterlijk 8 weken voor de gewenste uitvoeringsdatum in ons bezit te zijn.

De eenvoudigste wijze van bestellen is per giro, onder vermelding van : naam overledene, het Ereveld en de gewenste datum.

Voor Hong Kong, Singapore, Ambon en Birma gelden aparte voorwaarden waarover desgewenst nadere inlichtingen gaarne worden verstrekt.

Wat Birma betreft moet rekening gehouden worden met grote vertraging en zelfs met een tijdelijke onuitvoerbaarheid van opdrachten.

Kleurenfoto's van Erevelden

Overzichtsfoto's van Erevelden in Europa en het Verre Oosten kunnen per giro of telefonisch worden besteld. De prijs voor een foto in het formaat van 18 x 24 cm. bedraagt f 15,- inclusief porto.

Wie nadere inlichtingen wenst kan zich richten tot de

OORLOGSGRAVENSTICHTING

Bankplein 5

Postbus 85981 - 2508 CR 's-Gravenhage

Telefoon 070 - 3641300 - Giro 401.000

Vereniging Oud Militairen Indiëgangers

K.v.K. ARNHEM V. 123191
V.O.M.I.
K.T.O.M. "BRONBEEK"
Velperweg 147
6824 MB Arnhem

6e jaargang, nummer 25
Oktober 1992

Jaarcontributie minimaal f 27,50
inclusief 6x per jaar "Sobat"

Ereleden

J.W.J. in den Berken
Mevr. I.J. Zentinge-Edana

Raad van Advies

Brigade-Generaal der Fuseliers R. Boekholt
ad. in b.d. H.M. de Koningin
Brigade-Generaal b.d. Ridder MWD W. Epke
Kolonel der Fuseliers M. Bevers
Chef Staf "1e Divisie 7 december"
Luitenant-Kolonel L.M. Staffleu
Stafofficier van de Inspecteur-Generaal
der Krijgsmacht
Luitenant-Kolonel der Artillerie b.d.
M.M. Bakker

Dagelijks Bestuur

Voorzitter: J. Dijkema
Vice Voorzitter: G. Determan
Secretaris: G. Determan, Brongraas 68
3068 PB Rotterdam tel. 010-4206138
Bestuurslid: Drs. T. Lentz, Zuylenburg 7,
3904 JT Veenendaal
Penningmeester:
D. Mennens, Lijsterlaan 12
3085 CH Rotterdam, tel. 010-4188230
Postbusnummer 42.39.398
Amrobanknummer 45.8591.300
L.n.v. Vereniging Oud Militairen Indiëgangers
Rotterdam

Ledenadministratie

N. den Hollander
Staringstraat 218, 5343 GL Oss,
tel. 04120-28109

Voorzitter Sociale Commissie

Victor C. Bridie
Van Nijenrodestraat 117, 2597 RL Den Haag
tel. 070-3280158

Redactiecommissie

J.P.C. Rausch
Kon. Wilhelminalaan 387, 2274 AK Voorburg
tel. 070-3857834
R. Grit
nr. 90, 9458 TD Belloo
tel. 08924-1361
J. Zwaan
Lijzide 45, 1034 KN Amsterdam
tel. 020-6319151

Fimdienst

J. de Wit, Molenbrink 60
2553 CR Den Haag
tel. 070-3977822

Correspondentie

1. Opgeve nieuwe leden, adreswijzigingen en inlichtingen omtrent contributie betalingen te richten aan de leden-administrateur.
2. Zaken, die vereniging betreffende, richten aan de secretaris dagelijks bestuur.
3. Kopij: opcepen, ingezonden stukken en afdelingsnieuws richten aan redactie J.P.C. Rausch.

Verklaring van het bestuur VOMI-Nederland

Recentelijk heeft een lid van een bij onze organisatie aangesloten vereniging gemeend zijn frustraties over de gang van zaken bij de herdenking op 7 september in Roermond breeduit te moeten ventileren tegenover de schrijvende pers.

Nu heeft elke staatsburger een recht op vrije meningsuiting zolang dat maar op persoonlijke titel gebeurt.

Hij heeft dit echter gedaan onder uitdrukkelijke vermelding van zijn VOMI-lidmaatschap en zijn functie binnen de VOMI. Zijn reacties zijn derhalve opgenomen als waren het officiële standpunten van de VOMI-organisatie.

Daar de toon van zijn reactie niet binnen de grenzen van het behoorlijke is gebleven en ook onjuiste beschuldigingen zijn geuit jegens organisaties voor zaken die buiten de verantwoordelijkheid van die organisaties vielen is de VOMI als organisatie buitengewoon in discrediet gebracht.

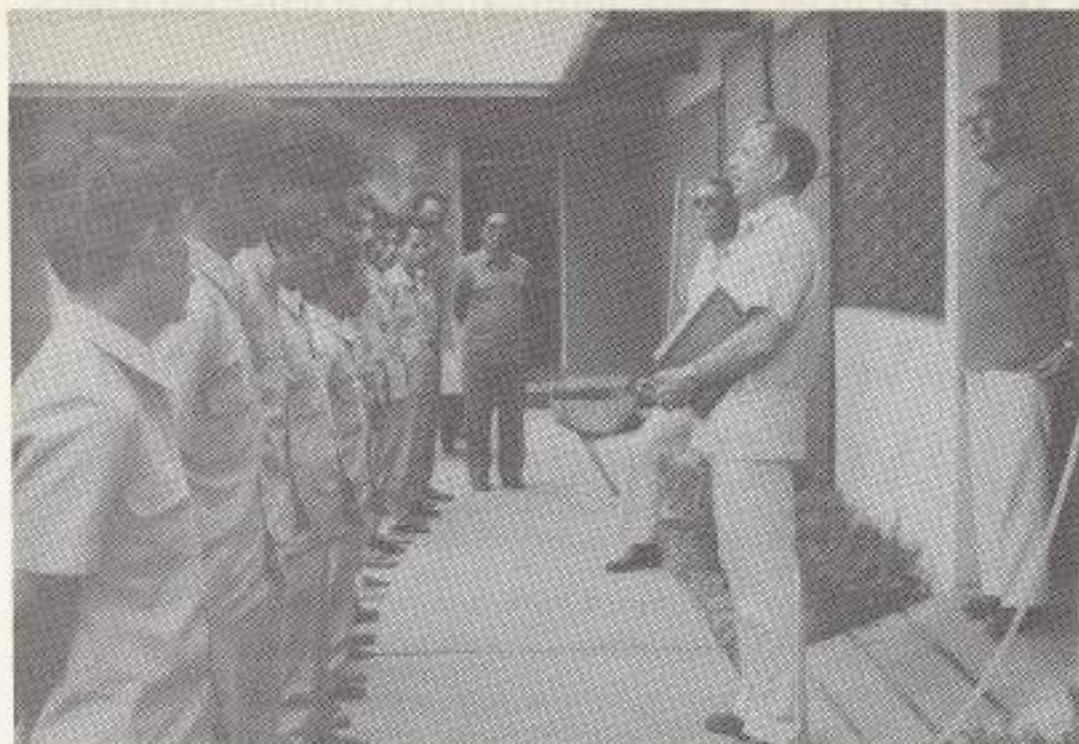
Het bestuur van VOMI-Nederland is van verschillende kanten over deze publicatie aangesproken als verantwoordelijke organisatie. Het is daardoor in een zeer onaangename situatie gebracht omdat toon en inhoud van het door het lid gestelde niet in overeenstemming zijn met het niveau waarop het bestuur meent op bepaalde gebeurtenissen te moeten reageren.

Het bestuur van VOMI-Nederland verzoekt derhalve alle oud-militairen die zich bij een VOMI-vereniging hebben aangesloten bij een commentaar hunnerzijds op bepaalde gebeurtenissen tegenover de media, dit commentaar niet te geven onder de vermelding van hun VOMI-lidmaatschap maar het volstrekt op persoonlijke titel te houden.

Als er een bepaald standpunt van de VOMI aan de media bekend moet worden gemaakt zal dit alleen maar door of met toestemming van het bestuur VOMI-Nederland mogen geschieden.

Dit om herhaling van de onderhavige situatie te voorkomen. Wij verwachten dan ook dat een ieder zich in de toekomst aan deze regel zal houden.

Kopij Sobat nr. 26 uiterlijk inzenden 14 november 1992

De heer Smagge spreekt het personeel van een der Erevelden toe tijdens het inspectiebezoek van de President en de Algemeen Directeur van de Oorlogsgravenstichting in 1990.

Erevelden in Indonesië

Tijdens een bezoek aan een tweetal erevelden in Indonesië, in volgorde "Pandu" en "Menteng Pulo" overhandigde een onzer leden aan de opzichter van laatstgenoemd ereveld een beeldje van de "sawahtrapper" soldaat in Indonesië alsmede het gedicht van de heer Pierre Huyskens, Duizend dagen monument; duizend verhalen. Aan de opzichter werd verzocht het beeldje en het gedicht te overhandigen aan de heer R. Smagge die vele jaren op voortreffelijke wijze de zorg voor de erevelden namens de Oorlogsgravenstichting te Den Haag verzorgde.

Langs deze weg willen alle familieleden en Indlëveteranen de Oorlogsgravenstichting in het algemeen en de heer R. Smagge in het bijzonder hun welgemeende dank betuigen en hem van harte feliciteren met de Koninklijke Onderscheiding voor de functie van Directeur Indonesië waarbij hij werd benoemd tot officier in de Orde van Oranje Nassau met bijbehorende versierselen. De heer R. Smagge zou zich medio september/oktober in Nederland vestigen. Hier volgt het verslag van de O.G.S. te Den Haag.

De heer R. Smagge heeft met ingang van 1 juli 1992 zijn functie van Directeur Indonesië van de Oorlogsgravenstichting overgedragen aan de heer N. Nommensen.

De heer Smagge is in 1929 in het voormalig Nederlands-Indië geboren waar hij als burgergeïnterneerde de Japanse bezetting meemaakte.

In 1947 repatrieerde hij naar Nederland en koos na zijn HBSopleiding voor een carrière bij het Korps Mariniers.

In 1979 verliet hij met functioneel leeftijdsonslag het Korps Mariniers als Luitenant-kolonel.

Een jaar later trad hij in dienst bij de Oorlogsgravenstichting in de functie van Directeur Indonesië. Gedurende bijna twaalf jaar heeft hij met grote inzet en toewijding deze functie vervuld en de belangen van de Stichting in Indonesië behartigd.

Hij en zijn medewerkers brachten structurele verbeteringen aan in het onderhoud van de ruim 25.000 graven en de zo onmisbare groenvoorzieningen op de zeven Erevelden op Java. Verschillende renovaties kwamen onder zijn leiding tot stand; waarvan die van de Simultaankerk op het Ereveld Menteng Pulo een fraai voorbeeld is.

Tevens is een aantal (water) bouwkundige projecten door hem gerealiseerd, o.a. een uitgebreid drainagesysteem op het Ereveld Ancol. De problemen die zich hierbij voordeden wist hij dankzij

zijn inventiviteit tot een goede oplossing te brengen.

De Erevelden zien er dan ook uitermate goed verzorgd uit.

Heel veel aandacht schonk de heer Smagge ook aan het necrologisch onderzoek. Daartoe moest hij regelmatig intensief speurwerk verrichten in de bestaande archieven en op plaatselijke locaties. Met het resultaat van deze naspeuringen kon hij vaak antwoord geven op vragen van nabestaanden naar het uiteindelijke lot van hun dierbaren.

Een belangrijk aspect van zijn werk was het ontvangen en begeleiden van nabestaanden die middels een OGS-pelgrimsreis, door de heer Smagge opgezet en geleid, de Erevelden bezochten. Menigeen heeft van hem een troostende handreiking mogen ontvangen en voelde zich opgelucht door zijn begripvolle woorden. Dit alles heeft in brede kring grote waardering onderzonden.

Voor de voortreffelijke wijze waarop de heer Smagge de functie van Directeur Indonesië vervulde is hij benoemd tot Officier in de Orde van Oranje Nassau; de bijbehorende versierselen zijn hem op 29 april 1992 door Hr. Ms. Ambassadeur te Jakarta uitgereikt.

25.08.04.035.

Een "krijgs"-gevangene in een verander(en)de wereld

Dit is geen vervolg op de drie eerder door mij geschreven artikelen over de "krijgsgevangenen". In die artikelen ging het voornamelijk over de rechtspositie van de militairen die zich in 1943 niet voor hernieuwde internering bij de Duitsers meldden. Nu gaat het over een ander aspect van het fenomeen dat een militair gevangen wordt gehouden.

Enige tijd geleden kreeg de VOMI enkele brieven van strijdmakkers die in de jaren na 1945 door de TNI waren gevangen genomen. Achteraf gezien waren dat gelukkigen die niet zijn omgebracht maar hun gevangenneming hebben mogen overleven.

Door het Ministerie van Defensie is aan deze oud-militairen een "schadeloosstelling" toegekend van f 350,00. De VOMI heeft deze "kwestie" ahangig gemaakt bij het VeteranenPlatform met de volgende overwegingen. Aan de geïnterneerde krijgsgevangenen 43/45 is een uitkering toegezegd van f 700,00 ongeacht de duur van hun gevangenschap. Ons zijn hierover vragen gesteld door enkele van de betrokken militairen die na 1943 zijn opgepakt en vervolgens slechts enkele weken geïnterneerd zijn geweest. Maar ook zij hebben recht op de genoemde f 700,00.

De vragen die wij als VOMI aan het VP gesteld hebben zijn o.m. de volgende geweest:

a. Is gevangenschap bij de TNI als krijgsgevangenschap te beschouwen?

b. Als de eerste vraag positief wordt beantwoord, waarop is dan het verschil in behandeling gebaseerd tussen internering in de periode 43/45 en gevangenschap bij de TNI, ervan uitgaande dat de duur van de gevangenschap geen rol speelt?

c. Recentelijk zijn de lichamen van een paar omgekomen (mogelijk omgebrachte) strijdmakkers die als vermist golden, herbegraven op een "ereveld". Wat was de "rechtspositie" van vermiste militairen voor de periode beginnende bij hun vermissing tot aan hun doodverklaring?

Het lijkt mij nuttig die vragen enigszins te preciseren.

Het begrip krijgsgevangene is samengesteld uit twee woorden. Een "krijg" en een "gevangene". Een krijg (of in het Duits krieg) was een strijd tussen twee (of meer) vijandelijke legers. Werd een soldaat van het ene leger ge-

vangen genomen door het leger van de tegenpartijders, dan was dat een krijgsgevangene. De Dikke van Dale spreekt dan ook over het gevangengenomen zijn door de "vijand".

Nu was de zorg voor de gewone militairen niet erg luxueus. En voor een gevangen genomen soldaat al helemaal niet. Werd een soldaat gevangen genomen dan ging de zorg voor hem over naar de gevangennemende "vijand". Deze opvatting was waarschijnlijk nog een nawerking van de periode dat men "huurlegers" had. Ook soldij of wedde (en dat was niet veel) hoefde door de eigen legerleiding (regering) niet meer te worden betaald.

Deze situatie heeft de Nederlandse regering klaarblijkelijk altijd voor ogen gehad als het ging om de betaling van soldij/wedde van de krijgsgevangenen geweest zijnde militairen. Een uitzondering hierop vormden de beroepsmilitairen, want die werden geacht in "overheidsdienst" te zijn. Deze rechtsongelijkheid lijkt nu door de betaling van de f 700,00 enigszins ongedaan te zijn gemaakt.

Maar nu is door een wijziging in het uitgangspunt de rechtspositie van de gevangen genomen of vermiste militair ook goed geregeld?

Het komt de laatste tijd steeds meer voor dat militairen worden ingezet om als buffer tussen strijdende partijen te fungeren. In het geval dat ze in dergelijke situaties worden gevangen genomen of "gegijzeld" zijn ze niet door de "vijand" gevangen genomen. Heel vaak zijn de gevangennemers niet eens reguliere troepen.

Deze situatie houdt in dat ook al wordt de term "krijgsgevangene" voorbehouden aan de gevangenen van een reguliere krijgsmacht ook de rechtspositie geregeld dient te zijn van de militairen die niet door een reguliere vijand gevangen gehouden.

Het zal duidelijk zijn dat de behandeling van gevangengenomen militairen internationaal geregeld moet zijn. Dat de verantwoordelijkheid voor soldij/wedde niet meer door de gevangennemer (de vijand) op zich zal worden genomen, lijkt mij wel evident. De eisen die aan de behandeling van de gevangen genomen militairen (door wie ook gevangen genomen) moeten worden gesteld, zijn drieërlei, nl.

a. een menselijke behandeling (geen mishandeling, geen zware arbeid, geen

eenzame opsluiting en contact met het thuisfront)

b. goede voeding

c. goede kleding en huisvesting.

Wordt aan die eisen niet voldaan dan zullen de gevangennemers zich terzake van "misdaden jegens de mensheid" moeten verantwoorden en overeenkomstig zwaar gestraft.

De eigen regering (legerleiding) is en blijft echter verantwoordelijk voor de financiële situatie van de gevangen genomen militair. Het principe moet zijn dat de gevangen genomen militair recht houdt op zijn militair inkomen "als ware hij nog inzetbaar".

Ditzelfde principe moet gelden voor de vermiste militair. Hun status als militair kan pas eindigen bij terugkeer uit gevangenschap dan wel in geval van vermissing bij "doodverklaring". Nodeloos te zeggen dat ik van mening ben dat deze principes niet alleen zullen moeten gelden voor de thans uitgezonden en nog uit te zenden militairen, maar ook voor de periode vanaf 1940. Gevangenneming en/of gijzeling door niet reguliere strijdgroepen of terroristen is onderworpen aan dezelfde principes. Voorwaarde is alleen dat de gevangenneming/gijzeling is geschied in verband met de taakvervulling van de betrokken militair in zijn militaire functie.

Op vragen mijnerzijds aan het Ministerie van Defensie hoe de rechtspositie is van de huidige militair die in bovengeschetste situatie terecht komt, was het antwoord voor mij frappant. De betrokken zagsman stelde namelijk dat het doorbetalen van wedde/soldij in die situatie als vanzelfsprekend kon worden gezien. Maar als dat nu vanzelfsprekend is, was het dat dan niet in "onze tijd"? Het schijnt zelfs wettelijk geregeld te zijn (al vanaf 1987?) De bewoordingen die mijn zagsman mij telefonisch doorgaf (hopelijk zit ik er niet te ver naast) waren: "de militair behoudt in die situaties het recht op zijn wedde/soldij, tenzij de Minister anders bepaalt".

De laatste toevoeging komt op mij over als "angst voor de consequenties", maar ik ben ook maar een leek. De "vanzelfsprekendheden" voor thans, zijn voor ons evenzovele "vanzelfsprekendheden" voor toen.

Blijft de vraag waarom wij alleen staan met onze opvattingen over de "vanzelfsprekendheden van toen".

T. Lentz

Motto: Wij veteranen wensen maar een ding en dat is: "dat het vaderland ons liefheeft, zoals wij het vaderland hebben liefgehad".

De soldaat, de wet en de erkenning

Er zijn op het gebied van de erkenning van de veteranen door de Nederlandse regering een drietal belangrijke rapporten verschenen t.w.

- Dienstvervulling onder buitengewone en zeer moeilijke omstandigheden.
(Het eindrapport van vertrouwensman Drs. D.F. v.d. Mei)
- Veteranen (Een nieuwe dialoog met overheid en samenleving)
(Het zogenaamde rapport Thoenes)
- Zorg voor veteranen in samenhang
(De nota van de Minister van Defensie)

Met alle waardering voor de moeite die de opstellers van deze rapporten zich hebben getroost om een analyse te geven van de uit de diensttijd in Indië voortgekomen problematiek, weet ik er persoonlijk niet goed raad mee. Ik kan ook de benadering en de daarop gebaseerde door de politiek genomen maatregelen niet volgen.

Voor mij gaat het eenvoudigweg om een aantal positieve benaderingen van het feit dat militairen zich voor het vaderland hebben ingezet op een buitengewone manier en daarvoor de waardering van dat vaderland verdienen.

Deze benaderingen (zoals ik die zie) zou ik als volgt schematisch in willen delen.

1. Militairen die geestelijke of lichamelijke schade hebben opgelopen in hun diensttijd zullen voldoende hulp moeten krijgen om deze schade ongedaan te maken dan wel zo goed mogelijk gecompenseerd te krijgen.
2. Het feit dat men militair is geweest mag nimmer leiden tot een achterstelling in behandeling (door de wet of anderszins).
Dat lijkt nogal logisch nietwaar. Het vaderland dienen en op grond daarvan worden achtergesteld dat is toch niet denkbaar. Of toch wel?
3. De nadelige gevolgen (maatschappelijk gezien) van het militair geweest zijn en het vaderland gediend hebben zullen zoveel mogelijk ongedaan moeten worden gemaakt dan wel er zal zo mogelijk een compensatie voor gegeven moeten worden.

4. De dank van het vaderland zou tot uitdrukking kunnen worden gebracht door aan veteranen bepaalde tegemoetkomingen of privileges te geven op grond van hun inzet voor dat vaderland.

De volgorde van deze vier punten is naar dringendheid, naar wenselijkheid, naar urgentie, maar vooral naar vanzelfsprekendheid.

Het gaat m.i. niet aan om maatregelen te nemen in het vlak van het gestelde onder 4 als aan de eerste drie geen of onvoldoende aandacht is besteed.

Ik zal proberen voor elk van de vier punten enige voorbeelden ter adstruatie te geven.

Ad 1.

Naar ik aanneem worden militairen die geestelijke en/of lichamelijke schade hebben opgelopen tijdens hun militair-zijn, opgevangen door de BNMO.

Of de voorzieningen die daarvoor in het leven zijn geroepen adequaat zijn kan ik niet beoordelen.

Mocht dit onvoldoende zijn dan neem ik aan dat de BNMO daarvoor alle krachten zal inspannen.

Voor deze oud-militairen (veteranen) mag het Nederlandse volk het beste nog niet goed genoeg achten, omdat zij hun leven (lichamelijk en geestelijk) voor dat volk hebben veil gehad.

Ad 2.

Dat oud-militairen worden achtergesteld op grond van hun militair-geweest zijn lijkt een idiote gedachte. Toch blijkt dat in veel gevallen zo te zijn.

Hieronder zal ik een aantal van die gevallen releveren.

Wil men over erkenning een zinvolle discussie hebben dan zal men er toch van moeten uitgaan dat die achterstellingen in eerste instantie ongedaan worden gemaakt.

Doet men dit niet dan zullen alle andere maatregelen ten gunste van de oud-militairen onvoldoende worden gewaardeerd.

Naar mijn overtuiging zullen in eerste aanleg de volgende achterstellingsproblemen uit de weg moeten worden geruimd wil van een zinvolle behandeling

en erkenning van de veteranen sprake zijn.

a.

De Nederlanders die tijdens de oorlog in Duitsland hebben gewerkt (al of niet gedwongen) en daardoor de Duitse oorlogspanning steunden krijgen volgens de richtlijnen van de SVB voor elke week die zij daar werkten 2 zegels van 60 cent "geplakt".

Voor de Nederlandse soldaat die naar Indië werd gezonden om daar met inzet van zijn leven orde en vrede te herstellen, heeft de Nederlandse overheid op grond van een wet uit 1913 (resp 1921) gemeend slechts per week 30 cent te moeten plakken.

De soldaat is in genoemde wet ingeschaald in "de laagste categorie". Deze kwalificatie alleen al is een belediging voor de oud-militairen die overzee hun plicht deden.

Waarom ook niet in deze gevallen ten minste twee zegels van 60 cent voor elke week als militair? Tropen zijn tenslotte dubbeltellend nietwaar? En zou nog een extra zegel voor de moeilijke tijd daar een overtrokken benadering zijn?

De wettelijk gehanteerde richtlijn van 30 cent daarentegen is ronduit een slag in het gezicht van de oud-militair die naar Indië is gestuurd.

Achtergesteld worden bij de in Duitsland tewerkgestelden is toch niet te rechtvaardigen.

b. In dezelfde wet is ook bepaald dat drie maanden voorafgaand aan de opkomst in militaire dienst door een werkgever zegels geplakt moesten zijn.

Was dit niet gebeurd dan had men geen recht op een zogenaamde "rentecertificaat". Voor alle militairen die zijn ondergedoken geweest of direct na de oorlog hun oproep voor militaire dienst kregen en geen werkgever meer hebben gehad is op grond van deze regel geen rentecertificaat uitgereikt.

Had de wetgever in 1913 er ook maar enige notie van dat er een oorlog 40/45 zou komen en dat het fenomeen onderduiker zou opduiken?

Moeten diegenen die op grond van de buitengewone situatie tijdens en vlak na de oorlog geen werkgever konden hebben gehad daarvan op die manier de dupe worden?

c. De Algemene Ouderdomswet (de AOW) zegt dat de zogenaamde "voor 57-jaren" voor de AOW-uitkering ex gratia worden toegekend aan ingezetenen als aan bepaalde voorwaarden is voldaan. Dit recht wordt evenwel ook toegekend aan geëmigreerde landgenoten als zij na 1957 zijn geëmigreerd en in een verdragsland wonen. Zij moeten dan in het verdragsland aan bepaalde voorwaarden voldoen. Van de jaren die de geëmigreerden ex gratia krijgen zijn de jaren die zij voor '57 buiten Nederland hebben doorgebracht echter uitgezonderd. Dat betekent ook dat de oud-militair de jaren in dienst van het vaderland buiten Nederland heeft doorgebracht (en die na '57 is geëmigreerd) niet meegeteld krijgt. De Engelandvaarder krijgt de oorlogstijd doorgebracht in Engeland dus niet meegeteld. Voor deze wijze van benaderen is maar een kwalificatie en dat is "absurd".

d. Voor de ambtenaren tellen de jaren doorgebracht in de overzeese gebieden tussen de keerkringen als dubbel tellend. Het is naar mijn mening absurd als de tijd die de OVW-ers hebben doorgebracht op Malakka niet dubbel geteld wordt omdat de wet spreekt over de overzeese gebiedsdelen en Malakka daartoe niet heeft behoord.

e. De krijgsgevangenen geweest zijnde officieren hebben hun wedde doorbetaald gekregen. Dit moest volgens de wet. De krijgsgevangenen geweest zijnde onderofficieren, korporaals en manschappen kregen hun wedde/soldij echter niet doorbetaald. Aan deze onrechtvaardigheid heeft de regering een einde moeten maken door aan die groep een bedrag ineens van f 700.00 te moeten toekennen. Als we dit bedrag vergelijken met de "verhoging" die huidige dienstplichtigen krijgen t.w. voor enkele maanden terugwerkende kracht reeds een bedrag van f 400.00 is hier dan geen sprake van een achterstelling in behandeling?

f. Als aan de krijgsgevangen geweest zijnde militairen een tegemoetkoming wordt gegeven zijn de militairen die zijn ondergedoken op bevel van de Nederlandse overheid dan niet achtergesteld als zij geen enkele compensatie krijgen?

g. Als een Nederlandse militair is krijgsgevangen geweest bij de TNI en aan

hem wordt slechts een smartegeld van f 350.00 toegekend is hij dan niet achtergesteld?

i. De oud-militair die op grond van zijn diensttijd een klein militair pensioentje heeft gekregen maar door de inbouw van de AOW daarvan vrijwel niets overhoudt, is die achtergesteld bij de oud-militair die in aanmerking is gekomen voor de uitkering ineens van f 7500.00?

j. Is het voor ons gevoel van rechtvaardigheid niet onbegrijpelijk dat de Nederlandse overheid de KNIL-militairen voor hun achterstallige wedde (waarop ze recht hebben) verwijst naar de Indonesische regering, die er gewoon niet aan denkt dit te betalen? Zou het teveel gevraagd zijn als deze claim zou worden betaald uit de aan Indonesië te betalen ontwikkelingsgelden?

De wetten die er gemaakt en gehanteerd zijn voor de oudmilitairen laten hem in het algemeen maar een conclusie van "onrechtvaardig", "absurd", "krankzinnig".

Het gevolg daarvan kan alleen maar frustratie zijn.

Nu zijn de bovenaangehaalde situaties alleen maar bedoeld als voorbeelden. Uitputtend is deze opsomming bij lange na niet.

Dat oud-militairen enkele van de genoemde "absurditeiten" bij de beroepsrechter hebben aangevochten en daarbij nul op request hebben gekregen omdat de rechter alleen maar toetste aan de wet en niet aan het recht en de gerechtigheid heeft de betrokkenen achtergelaten in een sfeer van het "niet kunnen begrijpen".

Zou een evenwichtige benadering van de problemen waar oudmilitairen mee kampen niet meer recht doen aan hun eis tot "erkenning"?

ad 3.

Het beperken van de nadelige gevolgen op maatschappelijk gebied die samenhangen met het langdurig militair geweest zijn is een misschien wel gerechtvaardigde maar moeilijk te kwantificeren eis. Desalniettemin zijn wij van mening dat de overheid aan dit aspect meer aandacht zal moeten besteden dan tot nu toe het geval is geweest.

Een eerste vraag is natuurlijk welke die gevolgen zijn.

Daartoe moeten we even terug naar de tijd van toen. Er is wel eens gezegd dat 1925 een slecht jaar was om geboren te worden. In het algemeen kan men wel

stellen dat die jaargang van 1943 tot 1949/1950 d.w.z. 6 tot 7 jaar is achtergeraakt in de opbouw van een carrière. (Althans als men als militair naar Indië werd gestuurd.)

Vaak werd na al die jaren besloten om te trouwen en dat betekende bijna automatisch een afbreken van een opleiding.

Vatte men de draad van de opleiding weer op dan was het gevolg dat men pas op latere leeftijd zijn beroep kon aanvagen en daardoor een achterstand in ervaring opliep.

Bovendien was het een trieste ervaring dat de banen vaak al waren bezet door leeftijdsgenoten die niet in militaire dienst hoefden.

Nu kan daar niet veel meer aan worden veranderd. De tijd om carrière te maken hebben we gehad.

En we hebben ons daarbij wel neergelegd of neer moeten leggen.

Voor velen is het echter een niet te verteren zaak dat ook de opbouw van pensioen rechten heeft stil gestaan dan wel niet heeft plaats gevonden. En daar is beslist nog wel wat aan te doen. Hoeveel verhalen worden er niet geschreven over een reparatiewetgeving voor achtergestelde vrouwen, achtergestelde deeltijders, achtergestelde pensioen-breukelingen.

Ik moet eerlijk zeggen dat ik het maar moeilijk te volgen vind als een strijdmakker die ambtenaar geworden is ongeveer 10% van zijn laatstgenoten salaris aan pensioenrechten krijgt voor zijn militaire dienst en de strijdmakker die geen ambtenaar is geworden daarvoor geen duit krijgt.

Is een reparatie-wetgeving met een mogelijk beroep op het Fonds Voorheffing Pensioenen in dit geval zo ondenkbaar?

Wat mij stoort is de argumentatie die gebruikt wordt om niets te doen. De minister van Defensie verwijst naar de werkgever die ook pensioenrechten zou hebben gegeven. Het spijt mij te moeten constateren dat hij niet weet waar hij het over heeft.

Bovendien is het niet de eerste keer dat de overheid de functie van werkgever en overheid niet uit elkaar kan houden. Het lijkt mij echter een illusie te verwachten dat hieraan iets gedaan zal worden.

De consequentie daarvan is wel dat alle goede woorden van overheidswege over erkenning ten spijt, de frustraties hierover niet weggenomen zullen worden.

ad 4.

En dan tenslotte iets extra's uit "dankbaarheid". Tot nu toe is dat beperkt tot bepaalde reüniefaciliteiten, vrij ver-

voer naar "open dagen" en vrij ver-
voer naar landelijke herdenkingen.

Over de wijze waarop aan deze
"gunsten" tot nu toe organisatorisch
uitvoering is gegeven zullen wij maar
niet spreken.

Daaraan valt nog heel wat te ver-
beteren.

Natuurlijk wordt in dit verband ook de
aandacht gevraagd voor de "veteranen-
pas". Recentelijk werd mij er nog
eens op gewezen dat de oud-militairen
over de inhoud van een dergelijke pas
geen al te hoge verwachtingen zouden
mogen koesteren. Die mening ben ik
persoonlijk ook toegedaan. Maar
hoop doet leven nietwaar?

Mogelijk zou een financiële ondersteu-
ning van veteranenorganisaties ook
iets zijn om over na te denken.

Ik voor mij zal echter niet zo gek zijn
dat ik het gezegde van Jane Welsh
Carlyle tot het mijne zal maken:
"Wanneer men met grove onrecht-
vaardigheid bejegend is, aanvaardt
men een geringere onrechtvaardigheid
als een gunst".

T. Lentz

DE GROETEN!!

Het was avond en het regende. De factor
bracht toch nog de post rond. Voor de
C.C. was er een pakje met een afwijkend
formaat en dat trok de belangstelling: het
bleek, dat het thuisfront een grammo-
foonplaatje had opgestuurd met de in-
gesproken groeten vanuit Nederland. Hij
had de primeur in de Compagnie en iede-
reen was barstens nieuwsgierig naar dit
wonder van techniek en ging op zoek naar
een grammofoon. Na enige tijd kwam er
een apparaat met slinger boven water,
maar helaas waren er geen naalden bij.

De slimmerd onder ons wist met overtuig-
ing te melden, dat het plaatje ook wel af-
gespeeld kon worden met een scherpe
doorn van een struik, die hij in de kam-
pong wist te staan. Zodoende hoefden we
niet langer in onzekerheid te blijven over
de inhoud van de opgestuurde wens.

De veer van de grammofoon werd alvast
opgewonden in afwachting van de door-
rentak en, nadat een doorn op de plaats
van de naald was bevestigd en op de plaat
was gezet, hoorden we een scherp gekras
en sprong de "naald" uit de groef.

Na verschillende pogingen (en verschillen-
de krassen) om een geschikte doorn te
vinden, hadden we tenslotte toch het goe-
de formaat gevonden, dachten we.

De experimenten hadden echter een ver-
woestende uitwerking op het plaatje ge-
had, zodat we in de spannende stilte van
de laatste poging uiteindelijk, nauwelijks
verstaanbaar, hoorden: "De groeten, de
groeten, de groeten...!"

Van wie? Dat hebben we nooit geweten!

Rn.

BOEKBESPREKING

Jill Stolk:

"De zwijgende vader" Uitgeverij
Nijgh en Van Ditmar. Prijs f 26,90.
160 pagina's. Paperbackje. NUGI 300.
ISBN,90 388 3432 2 CIP.

Een verhaal met sterk psychologische
trekken van een kind met een sterk
schizofrene vader en de invloed die
daarvan uitgaat op zijn kind(eren).

De vader van Jill (Marijn in het boek),
het boek is in de IK-vorm geschreven,
schijnt zijn vergaande schizofrenie te
hebben gekregen in een Japans gevangenkamp,
of liever verschillende kampen,
(krijgsgevangenenkampen).

Op kantoor is deze thuis immer zwij-
gende vader een vrolijke charmante
medewerker, thuis daarentegen een
starende zwijgende zonderling. Twee
personen in één. Zeer extreem.

Het is een goed geschreven boek, dat
de aanpassingsproblemen van een
kind, van een aan een kampsyndroom
lijdende ouder, indringend beschrijft.

Het boek is een pleidooi voor begrip
met de kinderen van door concentra-
tiekampervaringen onmaatschappelijk
geworden ouders. Een informatief
werk, met als waarschuwing aan de sa-
menleving; voorkom door uw houding
tegenover deze nazaten der oorlogsge-
troffenen generatiesyndromen bij de
kinderen van de kampslachtoffers uit
de grote oorlog van 1939-1945, zowel
in Azië als in Europa.

Lees dit boek.

J. Zwaan

Hans Gerritsen:

"De hinderlaag bij Sindoeradja,
militaire acties op Java 1948-1950".
Uitgeverij Hollandia Baarn, 1988.
ISBN, 90 6045 5794. Prijs f 27,50. 150
pagina's. Paperback. Geïllustreerd.
(31 foto's).

Een goed geschreven relaas van een lui-
tenant bij het 411de Bataljon.

Luitenant Gerritsen behoorde, zoals
wij bij de 7 december divisie zeiden, tot
de laatkomers. Hij verbleef ongeveer
twee jaar in de Oost.

Het boek van Gerritsen is een onop-
gesmukt verhaal, waarin de oud-
militair-Indiëgangster veel zal herken-
nen. In tegenstelling tot vele andere
boeken over het soldatenleven in het
toenmalige Nederlands-Indië (1946-
1950, is het relaas van Gerritsen niet
toegespitst op helden-en/of gruwelver-
halen. De sensatielust die je in vele
krantenartikelen, radio- en TV-
programma's aantreft, evenals helaas
in een aantal boeken van oud-strijders,
ontbreken in de "Hinderlaag bij Sin-
doeradja".

Zoals de titel al impliceert handelt dit
boek, met uitzondering van de voorge-
schiedenis der auteur, hoofdzakelijk
over de ervaringen van de Nederlandse
militairen in gevechtssituatie's en het
militaire leven in Indië.

De vrijetijdsbesteding, voorzover die
bestond, en de contacten met de toen-
malige koloniale samenleving, plus de
inheemse bevolking, alsmede de gevoe-
lens van de soldaten m.b.t. het gebeu-
ren aldaar en hun frustraties daarover
ontbreken helaas ook in dit, overigens
uitstekende, werk.

De kritiek op de regeringen van toen en
de slechte behandeling die de meeste
militairen van die overheid ondervon-
den wordt m.i. nogal mild benaderd.
Soms wel wat al te mild. Maar verder
een zeer lezenswaardig boek. Ook de
"laatkomers" hebben genoeg meege-
maakt om er meiding van te maken, zo
blijkt uit dit, de sfeer in Indië, uit het
oog van een meerdere, goed getroffen
verslag; Gerritsen ontloopt zich in dit
boek als een goede waarnemer.

J. Zwaan.

Boekbesprekingen

Veelvuldig bereiken ons van leden (niet
leden) of van commerciële instellingen
verzoeken om boekbesprekingen in
ons blad op te nemen. Zoals wellicht
bekend worden boekbesprekingen uit-
gevoerd door onze medewerker de heer
J. Zwaan, Lijzide 45, 1034 KN te
Amsterdam, telefoon 020-6319151. De
heer J. Zwaan ontvangt hiervoor geen
enkele vergoeding, in tegendeel soms
koopt hij in zijn enthousiasme enig
exemplaar uit eigen middelen. Aanbie-
ders van verslagen over boekbespre-
kingen moeten wij helaas teleurstellen
om hun verslag op te nemen. Alleen
wanneer een exemplaar ter bespreking
wordt toegezonden zal de heer J.
Zwaan indien hij dit wenselijk acht
reageren en een boekbespreking aan-
kondigen in de "Sobat". Indien blijkt
dat er commerciële belangen in het spel
zijn wordt verwezen naar de mogelijk-
heid om een of meer advertenties te
plaatsen tegen betaling aan de vere-
niging.

411e Bat.

Stichting Veteranen-Platform september 1992

1. Pensioenvervangende uitkering van f 7.500,-

Op 17 juli 1992 heeft de Minister van Defensie de aanvraagprocedure voor de pensioenvervangende uitkering van f 7.500,- geopend. In aanmerking komen ex-dienstplichtige militairen en reservisten die in de periode van 1 januari 1936 tot en met 31 december 1962 in totaal tenminste 5 jaar (zonder dubbelrekening in werkelijke dienst zijn geweest.

De periode hoeft niet aaneengesloten te zijn. De aanspraak vervalt als men over deze periode of een deel daarvan al een (overheids)pensioen ontvangt of gaat ontvangen.

Indien de ex-militair is overleden, kan de weduwe in sommige gevallen aanspraak maken op (een deel van) deze uitkering.

De materiële belangen van het KNIL ressorteren zoals bekend onder het Ministerie van Binnenlandse Zaken. Daardoor kwamen voormalige KNIL-dienstplichtigen en -reservisten voor deze door Defensie ingestelde eenmalige uitkering niet in aanmerking.

Na vele gesprekken van Madjoe en het Veteranen Platform met het Ministerie van Binnenlandse Zaken, heeft de Minister van Binnenlandse Zaken in een brief aan de Tweede Kamer van 4.9.92 duidelijk gemaakt dat het haar bedoeling is, dat ook aan voormalig dienstplichtig en reserve-personeel van het KNIL een eenmalige uitkering van f 7.500,- zal worden gegeven. Voor deze uitkering komen in aanmerking Nederlanders in Nederland woonachtig, die tenminste vijf jaar als dienst- of reserveplichtige bij het KNIL hebben gediend. Ook hier geldt dat de aanspraak vervalt als men over deze periode of een deel daarvan al een (overheids)pensioen ontvangt of gaat ontvangen.

Een wetsvoorstel om dit mogelijk te maken zal bij de Tweede Kamer worden ingediend. Zodra bekend is hoe en waar door rechthebbenden deze eenmalige uitkering kan worden aangevraagd, leest u dat in de VP-Nieuwsbrief.

Het Veteranen Platform is verheugd over deze materiële genoegdoening achteraf aan het KNIL.

Het Platform blijft overigens streven naar een uitkering voor de groep dienstplichtigen en reservisten die langer dan 2 maar korter dan 5 jaar hebben gediend.

2. Herdenking Nationaal Indië Monument te Roermond

De Minister van Defensie heeft de veteranen die op 7 september 1992 deel-

namen aan de vijfde Herdenking Nationaal Indië Monument te Roermond gratis busvervoer aangeboden. Zowel georganiseerde veteranen konden van deze regeling gebruik maken.

Het Nationaal Territoriaal Commando heeft aan de hand van de binnengekomen aanmeldingen een aantal busroutes met daarbij behorende opstappunten en -tijdstippen geregeld.

Kort verslag van de herdenking

Meer dan 10.000 belangstellenden hebben op 7 september jl. in Roermond de bijna 6.000 militairen van de Nederlandse Krijgsmacht en van het KNIL herdacht, die tussen 1945 en 1962 in Nederlands-Indië en Nieuw Guinea zijn gesneuveld of vermist.

Deze grote opkomst toont aan dat één van de meest dramatische perioden uit de Nederlandse geschiedenis nog altijd springlevend is. "De Nederlandse Krijgsmacht heeft toen en daar een ongeëvenaarde krachtsinspanning geleverd" zei Staatssecretaris Van Voorst tot Voorst tijdens de bijeenkomst.

De Burgemeester van Roermond, Drs. Kaiser, omschreef in zijn toespraak de zin van het herdenken. Hoe nodig de strijd voor vrijheid en gerechtigheid was en nog steeds is, bewijzen de huidige spanningen in Oost-Europa. Burgemeester Kaiser riep dan ook op te waken voor onverschilligheid.

De infrastructuur van Midden-Limburg bleek nauwelijks toereikend voor de aan- en afvoer van de duizenden, die hun kameraden kwamen herdenken.

3. Veteranenpas

Het eindadvies Veteranenpas is door de Stichting Dienstverlening Veteranen aangeboden aan de Minister van Defensie.

Het wachten is thans op het standpunt van de Minister. Naar verwachting zal de Minister dit binnenkort kenbaar maken aan het Parlement.

4. Novib - Poncke Princen

Op 20.2.92 publiceerde het Algemeen Dagblad een artikel waarin gesteld werd dat de NOVIB de uitgave van het levensverhaal van Poncke Princen overwoog.

Het Veteranen Platform heeft hieromtrent contact opgenomen met de NOVIB en er o.a. op gewezen dat een dergelijke publicatie emotionele problemen zou opleveren bij oud-Indië-veteranen.

De NOVIB heeft het Platform inmid-

dels medegedeeld, af te zien van genoemde uitgave.

5. Deelname "Blauwe Baretten" aan de Nationale Herdenking op 4 mei

Op 4 mei 1992 waren de z.g. "Blauwe Baretten" uitgesloten van deelname aan de Nationale Herdenking op de Dam te Amsterdam.

N.a.v. protesten van de Bond van Wapenbroeders en het Veteranen Platform, heeft het Nationaal Comité 4 en 5 mei op 30.6.92 deze beslissing herzien.

Besloten is dat degenen die in het kader van vredesmissies worden uitgezonden, tot de eerste generatie veteranen behoren. Zij zullen op de Dam participeren onder de noemer Vredesmissies, "onder de paraplu" van de Stichting Veteranen Platform.

6. Verfilming van het boek "Oeroeg" van Hella Haase

Op 30 mei jl. verschenen de eerste krantenartikelen over de verfilming van het boek "Oeroeg" van Hella Haase. De regisseur, de heer Hans Hylkema, stelt in een interview gepubliceerd in het Algemeen Dagblad, dat hij een film over het boek gaat maken. Hij maakt echter een vrije interpretatie van de inhoud, waarbij hij het taboe van de politioele acties "en het taboe over hoe de Nederlanders zich in Nederlands-Indië gedragen hebben" wil doorbreken. In het interview staat voorts dat volgens de regisseur de Nederlandse troepen in het toenmalige Nederlands-Indië als nazi's tekeer zijn gegaan. De film wordt voorjaar 1993 uitgebracht. De Stichting Dienstverlening Veteranen heeft een fel protest ingediend bij de regisseur en gewezen op het onrecht dat de film doet aan de ruim 130.000 Nederlandse militairen en de ruim 600.000 militairen van het KNIL die tussen 1946 en 1950 met brede parlementaire steun in Indië hun taak hebben verricht. Voorts verzoekt SDV om een gedachtenwisseling.

Inmiddels heeft het Veteranen Platform een brief aan de Minister van Defensie gestuurd, waarin gesteld wordt dat een dergelijke film niet past in het pas op gang gekomen Veteranenbeleid. Een afschrift van deze brief is aangeboden aan het ANP.

7. Veteranen dagen

De Open Dagen Veteranen 1992 zijn een groot succes geworden. Ruim 3.000 veteranen waren op 2 juli de gast van de Koninklijke Marine in Den Helder; 9.000 veteranen woonden op 17 juli de

Open Dag van de Koninklijke Landmacht in Havelte bij.

Veel aandacht was er aan besteed om de uitgenodigde categorie in 1992 - de oud-Indiëgangers - als bijzondere gasten te verwelkomen. Grote belangstelling was er voor het speciale (gratis) vervoer in de vorm van veterancentreinen.

De Open Dagen Veteranen 1993 zijn in principe bedoeld voor de oud-Koreastrijders en de oud-Nieuw-Guineegangers.

8. 1500ste Draaginsigne Gewonden

Tijdens de Open Dag Veteranen te Havelte op 17 juli 1992 heeft de Minister van Defensie het 1500ste Draaginsigne Gewonden uitgereikt aan de heer W.F. Muuren uit Maassluis.

De heer Muuren raakte in januari 1949, in het toenmalige Nederlands-Indië, binnen een week tweemaal gewond - de tweede maal door een z.g. trekboom. Hij heeft nog steeds hinder van zijn kwetsuren.

9. Thema 4 en 5 mei 1993

Het Nationaal Comité 4 en 5 mei heeft besloten dat 4/5 mei 1993 het kiesrecht als thema centraal zal staan.

Met het kiesrecht, sinds 1983 vastgelegd in artikel 4 van de Nederlandse Grondwet, wordt het belang van deelname van de burger aan de inrichting van de samenleving onderstreept.

In een democratische samenleving is het niet alleen belangrijk dat je "recht van spreken" hebt maar ook dat mensen hun stem laten horen en participeren in de samenleving, zich daar deel van weten en daarbij betrokken zijn.

Het thema Kiesrecht zal door het comité uitgewerkt worden in een brochure die eind oktober a.s. verschijnt.

De veteranenorganisaties wordt gevraagd, dit thema op te pakken en er op eigen wijze vorm aan te geven.

10. Reüniecentrum Kumpulan

Op 24 september 1992 zal de Minister van Defensie het reüniecentrum "Kumpulan" op het landgoed Bronbeek in Arnhem openen. Het centrum wil een brugfunctie vervullen tussen Nederlands-Indië en Indonesië, tussen verleden en heden, tussen 'tempo doeloe' en de moderne tijd, tussen herinnering en werkelijkheid. Het bestaat o.a. uit een Indisch restaurant met serre (150 personen), bar in Jugendstil en terras, een congreszaal in moderne Indische stijl (300 personen), twee vergaderzalen (elk 25 personen) en een toko met "indische spullen".

Voor veteranen is de reüniefaciliteitenregeling van Defensie van toepassing, d.w.z. geen zaalhuur, geen personeelskosten op werkdagen en een gratis

maaltijd (in Kumpulan is dat een rijstmaaltijd).

11. Verenigingsperiodiek "Brons"

De Vereniging "Dragers Bronzen Leeuw en Bronzen Kruis" heeft in augustus 1992 voor de eerste maal een verenigingsperiodiek genaamd "Brons" uitgegeven. Het ligt in het voornemen deze periodiek viermaal per jaar in de maanden februari/mei/augustus/november uit te geven.

Het redactie-adres is: Postbus 3709 - 6202 NS Maastricht.

12. Herdenkingsuitgave "Pearl Harbor - vijftig jaar later"

Het Comité Pearl Harbor heeft een herdenkingsuitgave "Pearl Harbor - vijftig jaar later" doen verschijnen. Het boekje is uitgegeven naar aanleiding van de 50-jarige herdenking van de aanval (8 december 1991) en beschrijft de gevolgen van deze aanval voor Nederlands-Indië. Het laat zien dat Pearl Harbor niet zomaar een tijdstip was in de geschiedenis, maar hoe de lijnen kunnen worden doorgetrokken naar de tegenwoordige tijd. De kostprijs is f 10,- (incl. verzendkosten). Bestellen d.m.v. overmaking op giro 0785482 van het Comité Pearl Harbor te Rotterdam.

socialistische
andere
bij te
staan

Overweldigende belangstelling bij Indië-herdenking

Meer dan 10.000 belangstellenden hebben maandagmiddag bij het Nationaal Indië-monument in Roermond de militairen herdacht die tussen 1945 en 1962 het leven lieten in Indië en Nieuw-Guinea. Bij de strijd kwamen ongeveer 6000 soldaten om.

Het was de vijfde keer dat de herdenking plaats had. Staatssecretaris van Defensie mr. B.J.M. baron van Voorst tot Voorst stelde in zijn toespraak dat de herinnering aan een van de meest dramatische perioden in de Nederlandse geschiedenis nog springlevend is. "Uw aanwezigheid bewijst dat", zei de bewindsman. "De Nederlandse krijgsmacht heeft in het voormalige Nederlands-Indië een ongeëvenaarde krachtsinspanning geleverd", onderstreepte hij. Burgemeester drs. H. Kaiser van Roermond omschreef de zin van het herdenken als het doorgeven van de strijd voor vrijheid, voor gerechtigheid en voor een menselijke samenleving. Hij riep de aanwezigen op te blijven waken voor onverschilligheid. Tijdens de herdenking werd een aantal veteranen onwel, mogelijk door de weersomstandigheden.

Bron: "Madjoe" september 1992.

Speelfilm over Indiëveteranen

De miskennis, het onbegrip, de al of niet hardop uitgesproken verwijten.... al die voor Indië-veteranen zo herkenbare zaken vormen de elementen voor een speelfilm die op dit moment wordt geproduceerd.

Het is de eerste keer dat in een speelfilm de gevoelens worden vertolkt van de ruim 100.000 Nederlandse jongens die als soldaat naar Nederlands-Indië werden gestuurd om daar, met de breedst mogelijke parlementaire steun, recht en orde te gaan herstellen.

Uitgangspunt is het ware verhaal van een eenvoudige boerenzoon die samen met zijn broer naar Nederlands-Indië moest. De manier waarop hij daar moest functioneren en de wijze waarop hij, in het vaderland teruggekeerd, werd bejegend en de wijze waarop zijn familie en zijn makkers werden behandeld, beïnvloeden in sterke mate zijn verdere persoonlijke leven.

Het is aan zijn kleindochter te danken dat hij niet volledig ten onder gaat. De film van Jan Aagten en Frans van Houtert, die het volgend jaar gereed moet zijn voor vertoning, wordt vervaardigd met de steun van vele Indië-veteranen persoonlijk en de organisaties die zich met de belangen van de veteraan bezighouden.

Stichting Dienstverlening Veteranen
Mallebaan 83
3581 CG Utrecht
Tel. 030-33 33 11

NIEK

Met toestemming van de auteur overgenomen uit de "Haagsche Courant" van zaterdag 29 augustus 1992.

De MG 92

Onze interesse ging ditmaal uit naar het moderne (thans verouderde) wapen van soldaat Pronk, de MG 92. Soldaat Pronk deed zijn beklag bij de regering met zijn welgemeende bekommernis over het lot van de miljoenen Somaliërs die dreigen te verhongeren. In belangrijke mate mede veroorzaakt door de belemmering van de voedseltransporten en de verdeling van het voedsel door het optreden van extremisten van 12 tot 75 jaar met de meest moderne wapens.

Soldaat Pronk vroeg aan zijn chef, de Minister van Defensie om ter bevoegder plaatse militaire hulp te vragen om de hongerende bevolking te helpen, iets méér dan humanitaire hulp met een blauwe baret of helm lijkt ons gezien de T.V. beelden van de voedselrovers zeer gemotiveerd. Aan het uniform te zien behoort soldaat Pronk tot het 1e Bataljon "Ban de Bom" en vermoedelijk zal zijn Bataljonscommandant het verzoek gunstig adviseren. Een moderne soldaat met een humanitaire taak behoeft niet straffeloos op zich te laten schieten. Wij kennen die prachtige overeenkomsten als geen ander. Hoeveel verdragen waren al in Joegoslavië?

Technische gegevens: MG 92 (Monneygun)

Vuursnelheid:	6 miljard patronen, los uit de heup
Kaliber:	25 mm (diameter van een gulden)
Geschikt:	Voor elk klimaat
Nadelen:	Weigert regelmatig in woestijnachtig gebied
Afzwaaiers:	Worden nog naberekend
Aanvulling:	Naast de Monnygun de Tommygun.

De grote dreiging uit het oosten is opgehouden en gelukkig is het lang niet meer voorgekomen dat Nederlandse militairen moesten worden ingezet. Zij waren 'slechts paraat' volgens maatstaven was de ideale leeftijd voor een Nato soldaat maximaal 30 jaar voor een taak te veld. Als ze ouder zijn kunnen ze niet allemaal een staffunctie achter het front vervullen hoewel ook de staven in de golfloorlog aantrekkelijke doelen waren. We hebben niets meer te verwachten maar we zoeken de moeilijkheden wel op daar toe genoodzaakt door de internationale verplichtingen.

Door bundeling van de gezamenlijke landen kan per land een kleinere krijgsmacht worden opgebouwd, gezamenlijk zeer sterk. Tegenstanders spelen daar op in, leveren geen strijd doch voeren guerrillastrijd.

De tijd is voorbij dat Nederlandse militairen met een sterkte van 12 O.V.W. Bataljons of te wel 20.000 man zich

vrijwillig melden om met nationale gevoelens militair te worden. U mocht het idealisten, avonturiers of hoe ook genaamd noemen, maar ze waren er toen het nodig was. Het is een ongeschreven wet dat het bij een goede economische toestand onmogelijk is om voldoende vrijwilligers te krijgen en als de economie in de wereld in elkaar stort dan is er oorlog.

Een militair te veld in oorlogsomstandigheden lijdt altijd ontberingen waar die zich ook bevindt. Dat de huidige militair goed betaald wil worden is logisch, feitelijk zouden we ze net als vroeger weer als "huursoldaat" moeten gaan betitelen. Als men de dienstplicht wil afschaffen zou je je moeten terugtrekken van elke militaire verplichting omdat we buiten die inbreng nog geen brigade van 6000 man op de been kunnen brengen, zeker niet met een reglmaat van een tweejarig dienstverband. We zijn benieuwd naar de uiteindelijke beslissing.

Waarom vaar ik naar Indië?

De vraag, "Waarom vaar ik naar Indië?" destijds gesteld door de Legervoortlichtingsdienst bracht heel wat pennen in beweging, zelfs nog tientallen jaren later. Gepubliceerd in ons lijfblad van toen, "Wapenbroeders voor de Nederlandse Strijdkrachten in Indonesië" schreef ons lid L. Zeldenrust destijds een stuk. Wapenbroeders van 7 november 1946, nummer 21 reageerde daarop. We menen thans in "Sobat" een tweetal reacties van de inzenders, L. Zeldenrust en Fred Hooisma uit het stof te kunnen halen.

In de tweede helft van 1946 vervoerden de troepen-transportschepen die naar Indië voeren voor het eerst overwegend dienstplichtigen. Ik was aan boord van de "Sloterdijk" van de Holland-Amerikalijn, een tot troepenschip verbouwde vrachtvaarder. Aan boord twee Inf. Bataljons, 3-8 RI en 3-14 RI: ik behoorde als Inf. Off. tot het eerste. Er werd bekendgemaakt dat de Legervoortlichtingsdienst een prijsvraag uitschreef voor de beste antwoorden op de aan hoofde deze vermelde vraag. 1e prijs: een telefoongesprek Bandung Nederland (zéér bijzonder voor die tijd), 2e en 3e prijs: een paar slossen Amerikaanse sigaretten (ook niet te versmaden).

Algemene reactie aan boord: waarom ik vaar? Omdat-ik-mot-natuurlijk. Om mijn hart te luchten ben ik in de schrijfmachine geklommen, wel wetende dat ik niet in de prijzen zou vallen maar het gaf wel weer hoe ik erover dacht. Was van mening dat ik er nooit meer iets van zou horen totdat ik het verhaal tot mijn verbazing in de Wapenbroeders tegenkwam. De reactie van de redactie van dit blad - we praten ook met de stille jongen die wat moedeloos en verbitterd op z'n plunjezak zit - bracht mij ertoe, die redactie te gaan opzoeken waarbij ik de toenmalige hoofdredacteur, de vermaarde Tjallingie Robinson, op mijn weg vond. Na anderhalf uur plezierig bekvechten bleken we het toch eens te zijn...

Inderdaad, ik vaar naar Indië, of beter gezegd, ik word gevaren, en daarmee is gelijk aangetoond, dat van een positieve daad van mijn kant helaas geen sprake is. Dat ik na intrekking van mijn vrijstelling (wegens onmisbaarheid in burgerfunctie) opgeroepen werd, is de enige directe aanleiding van mijn naar Indië gaan, en ieder die het anders zou beweren maakt zich schul-

dig aan dat grove militaire dilettantisme, waaraan zekere Haagse kringen zich nog steeds te buiten gaan. Het had anders kunnen zijn. In ons allen is aanwezig dat, wat men om het woord vaderlandsliefde niet voor de zoveelste maal te misbruiken, bereidheid om de zaak van Nederland te dienen zou kunnen noemen. Doch deze bereidheid is te vaak eenzijdig misbruikt, dan dat deze inspirerend zou kunnen werken tot steeds weer nieuwe offers voor Nederland.

Het ware een eerste eis geweest, dat men ons eerlijk en onomwonden had verteld waarvoor wij uitgingen; wij zouden diegenen, die ons voorlichtten, gaarne die fouten vergeven hebben die zij door de onoverzichtelijke toestand uiteraard moesten maken. Doch het tegendeel is waar: voor zover wij op dit moment weten, waarom wij gaan, hebben wij moeten raden en gissen en genoeg moeten nemen met het feit, dat op ons verantwoordelijkheidsbesef gespeculeerd wordt, een verantwoordelijkheid die in moet houden, dat als wij eenmaal voor de feiten staan, de zaken niet in het honderd zullen laten lopen. En het is niet de verdienste van diegenen die ons op halfslachtige wijze hebben doen gaan, dat deze speculatie juist is gebleken. Het moge beseft worden, dat ons aller slagzin: "Wij moeten ervan zien te maken wat ervan te maken is" in feite niets meer is dan een compromis-opvatting bij gebrek aan een beter ideaal. En daarom mag het tragisch heten, dat men mensen uitzendt, zonder hen geestelijk voor te bereiden. Belangrijker dan tropenpakken en klamboes is, dat je weet waar je voor gaat.

Daarom zal voor het overgrote deel van ons eerst dan een eerlijk antwoord op de vraag "waarom ik naar Indië vaar" gegeven kunnen worden, indien wij uit eigen kracht, ervaring en een dosis historisch inzicht ervaren hebben dat het niet voor niets is geweest.
L. Zeldenrust

NEEN, Daarom!

Zeldenrust vertolkt de gedachten van velen, die - zoals hij zelf zegt - nog niet ervaren hebben. Die zitten in het kleine wereldje van Holland met z'n tekort aan kolen en aan koffie, met z'n ongeduldig wachtende baantjes, met de zorgen van één geslacht. Wij zullen trachten de gedachten te vertolken van de jongens van KNIL en

KL die wel ervaren hebben. Die geleerd hebben te kijken in twee werelden, die gebrek hebben aan alle comfort en nog lachen, die één enorme baan hebben: herstel van wat door den Jap gebroken is, met de zorgen van vele generaties. Als je die jongens hoort, dan krijg je ook geen onweerlegbare bewijzen en ijzersterke motieven, waarom het moet. Je krijgt duizend en één verhalen aan te hooren. Van het leven in de kampings, op de velden, in de steden. En

Sept/okt 147

Twee wapenbroeders, de toenmalige kapiteins L. Zeldenrust (links) en G. van Kruiningen op de verwoeste onderneming Santosa.

uit die massa beelden dringt zich langzamerhand een ander eerst nog vaag, later snel sterker wordend, beeld naar voren: HET MOET.

Pas als Zeldenrust met deze jongens kennis maakt en begrijpt hoe het mogelijk is dat zij koppig, sterk, moedig hun werk blijven doen al kunnen zij zelf niet precies formuleren waarom, dan weet hij dat hier een innerlijke drang achter zit om een vriend niet in den nood te laten zitten, een volk niet over te laten aan willekeur en terreur. Zeldenrust zal honderden en honderden jongens tegenkomen, die naar Holland konden gaan en niet wilden, duizenden vrouwen en kinderen, die veilig hadden kunnen evacueeren. En niet wilden. Dit zijn mensen, die jaren lang de meest fantastische barbaarschheden van krijgsgevangenschap, de jacht van de S.D. de Grüne

Polizei en de Gestapo hebben verduurd, die het nou nog veel slechter hebben dan de doorsneburger in de Indische stad, in het veilige Holland. Maar die niet moe worden, die blijven opkomen voor een zaak waarvan zij voelen dat zij rechtvaardig is. Omdat ze anderen niet willen zien ondergaan aan de ellende die zij verduurd hebben. Dat kan je niet begrijpen van horen zeggen. Daar moet je zelf in zitten. Dan wil Zeldenrust ook niet al te gauw meer terug. Wat jullie, jongens in Semarang, in Tangerang, in Tjibanten, in Tjilampeni? En ik wil hier namens deze jongens Zeldenrust bedanken voor zijn eerlijke woorden, zijn vaste voornemen om zich eerst te overtuigen en dan te oordeelen en niet mee te doen met die verre bluffers, terwijl de karavaan een taak te vervullen heeft voor vele komende generaties. Met deze visie voor ogen zal Zeldenrust straks begrijpen waarom inderdaad én het geschreeuw op de ka én het dilettantisme in zekere kringen geen invloed hebben op dit werk, dat gedaan ZAL worden, zolang er nog jongens zijn die ZELF willen kijken en ZELF handelen. Penn.

Zoals een ieder van ons zich misschien nog kan herinneren, ontving ieder troepenschip op weg naar Nederlands Indië in de Indische Oceaan een telegram van de Legervoortlichtingsdienst Batavia, hetwelk inhield een opstelwedstrijd over het hierboven genoemde onderwerp. Zo ook Overste Werthmuller aan boord van de "Nieuw Amsterdam" d.d. 10 november 1946.

Volgens officiële gegevens bevonden zich aan boord van de "Nieuw Amsterdam" 1880 man, die het laatste contingent van de 7 december divisie vormden. 45 Man deden aan de wedstrijd mee. Op de vorige schepen was het aantal meestal nihil.

Och, wij wisten het allen; omdat wij moesten! En dan een opstel te schrijven van hoogstens 450 woorden. Wat zouden we moeten en kunnen schrijven? Een moeilijke opgave. Toch ligt er in die paar woorden 'Waarom ik naar Indië vaar' een diepe kern. Een ieder is vrij van gedachten en daarom vat een ieder het anders op. Het is niet leuk om (toen nog!) 2 lange jaren van onze geliefden gescheiden te zijn; maar waarom gingen we dan?

Ondergetekende nam aan de wedstrijd deel, onafhankelijk van enige politieke overtuiging schreef hij het volgende: "Als een plotseling gestelde vraag krijg ik het voor me. Waarom vaar ik eigen-

lijk naar Indië? Zo diep had ik er nooit over nagedacht en toch zal ik proberen deze vraag te beantwoorden. Is het omdat ik opgeroepen ben bij de E.M. en misschien omdat de militaire dienstplicht dit van mij eist? Ja, welzeker!, maar toch is er een hoger iets dat dit van mij eist. Wij moeten dit kunnen, dat onderschrijven in de "Rijkseenheidsgedachte". Wij moeten erkennen dat in het verleden niet alles volmaakt was ten aanzien van ons beleid in Indië. Hiertegenover stond zoveel uitnemend werk en er is op velerlei gebied zulk een hechte samenwerking ontstaan en de wederzijdse belangen zijn dusdanig verweven, dat wij onvoorwaardelijke handhaving van die Rijkseenheid moeten verlangen. Daarom willen wij Indië redden van de extremistische elementen. Wij moeten strijden voor de onafhankelijkheid van de Indische bevolking. Mensen met principes willen dit en voelen het als Nederlander een staaltje van hun plicht. Velen van hen die ons zijn voorgegaan zijn reeds gevallen, zo ook mijn beste vriend Lieuwe J. Greidanus uit Tzum op 20 april 1946 in Cimahi. Zou dit ons nu moeten tegenhouden? Neen; wij moeten omdat Nederland dit van ons eist en daarom varen wij. Wij varen verder in de vurige hoop te zien verwezenlijken dat spoedig het ogenblik zal aanbreeken, dat alle deelgenoten aan de Rijkseenheid hand in hand, in onderling vertrouwen kunnen gaan werken aan de gemeenschappelijke grote taak welke ons straks in Indië wacht. Vurig moeten wij hopen dat orde en gezag

spoedig in het belang der inheemse bevolking wordt hersteld.

Dit alles kan leiden tot het zo zeer gehoopte vrijwillige deelgenootschap binnen het Koninkrijk, zoals door H.M. de Koningin op 7 december 1942 in uitzicht stelde. Om daaraan mee te werken is de plicht voor elke Nederlandse jongen. En daarom varen wij om dat grote doel te bereiken. Persoonlijk huldig ik onverzwakt, in deze zo belangrijke periode voor het Koninkrijk der Nederlanden twee principes, namelijk ten eerste: handhaving van de Rijkseenheid en ten tweede: herstel van het Nederlands gezag! Het hierbovengenoemde doel kunnen wij voorlopig nog niet ten uitvoer brengen; de ontwerpovereenkomst houdt dit tegen. Wij moeten wachten tot er iets definitiefs totstand komt en dan mogen wij er pas verder over oordelen.

Nederland en Indië één!

Naschrift:

Wij weten allen wat Indië ons heeft gebracht. Toen mochten en konden wij nog idealen hebben. In die idealen zijn wij, zoals wij toen dachten teleurgesteld. Maar op 27 december 1949 heeft de soevereiniteitsoverdracht plaatsgevonden en moest Indonesië, waarop zij in feite recht hadden, een zelfstandig staat vormen.

Ons streven om de Rijkseenheid bewaarheid te zien is dus op niets uitgelopen en heeft in feite veel, te veel slachtoffers onder ons geëist.

En dan vraag je je nu af: waarom?

F. Hooisma

Nog zoo'n knus Hollandsch binnenhuisje in Indië. De eene zit in het luxesalonnetje in de stad, de ander in de linie in God's Vrije natuur. Maar wie van de twee is de Jantje Kaas, die de eeuwen door Hollandsche namen heeft

geschreven op de wereldkaart? Vergeten avonturier van Olivier van Noort's rond-de-wereld-reis, vergeten avonturier van de buitenste post, als we jou niet hadden, wat zou Holland dan klein zijn!

Deze declamatie is geschreven en voorgedragen door de Journalist Pierre Huyskens bij gelegenheid van de Nationale Dodenherdenking bij het Nationaal Indië-monument 1945-1962 te Roermond op maandag 7 september 1992.

Zeg, veteraan -
 wat is dat indrukwekkend dat je ieder jaar,
 en voor de vijfde keer
 alweer,
 hier zo sterk gemotiveerd en zo massaal
 komt staan,
 met dochter, zoon of vrouw
 met vlag en regimentenvaan,
 met al die tekenen van moed, beleid en trouw
 een task-force to remember,
 een diep bewogen herdenkingsmacht,
 een Divisie van de Zevende September,
 die hier, juist hier, naar eerherstel zocht
 en hier, juist hier, alsnog
 en na die ondankb're opdracht van destijds
 voor erkenning en voor dat Mea Culpa
 van de Minister vocht,

Gegroet veteraan
 en ons respect omdat je
 zoveel lotgenoten, zoveel geestverwanten
 en zoveel kameraden sterk,
 en aan dit monument gelijkelijk verknocht,
 hier telkens weer dat wonder
 van hemelsbestormend gedenken wrocht.
 Zodat de namen
 die hier in staal zijn gegraveerd
 weer tot die levende kameraden
 van vlees en bloed
 worden gereïncarneerd.
 Tot de jongens-van-toen,
 zoals jij ze hebt gekend destijds;
 driest en dapper in hun overmoed,
 met een te grote mond wellicht
 en een te sterk verhaal -
 of bescheiden, zwijgzaam, stug, verlegen
 al naargelang ze dat van huis uit hadden meege-
 kregen.
 In het geheel niet martiaal en bang in het helse
 spektakel
 van die nerven vretende tropennacht.

MEMO

AAN DE

VETERAAN

Hier staan ze toch, zoals ze waren;
 de makers van jouw peloton
 met wie je op patrouille was
 en met wie jij toch dat verlangen deelde
 om toch in 's hemelsnaam en in de kortste keren
 weer naar de kilte en de vlakke
 van het oerwoudloze moederland
 te kunnen repatriëren?
 Toen viel dat schot en hij, jouw kameraad,
 hij greep nog naar jouw hand,
 jij voelde hoe de zijne
 in die laatste siddering verslaptte,
 voordat hij met die lange zucht,
 waarin je nog zolets als 'moeder' hoorde,
 naar de eeuwigheid en....
 naar dit park ontsnapte.

Hier is hij toch weer bij je, veteraan.
 Je kunt hem tegen de wijlde hemel
 in het vriendelijk wolken spel van deze dag
 toch boven de letters van zijn naam
 en tussen de bomen van dit park
 weer in levende lijve zien staan?
 En, weet je, veteraan
 hij is hier nooit alleen.
 Altijd zijn mensen hier,
 van 's morgens vroeg als de vlag gehesen wordt
 door Eduard Allers, trouw wachter hier,
 vraagbaak voor jong en oud en vriendelijke schout
 die onbezoldigd en vrijwillig
 hier het toezicht houdt
 en die de ganse dag tussen zijn jongens leeft
 en hen des avonds wel te rusten wenst
 als hij de vlag gestreken heeft.

Stichting Nationaal Indië-monument
1945-1962

Miuntslaan 1 - 6074 AS Melick

*En dan mijn vriend en veteraan -
dan hoor je vaak de nachtegaal.
En als het warm geweest is overdag,
en de zon weer flink gebatterd heeft
op al die zuilen met hun namen, zodat het staal
is uitgezet, dat in de koelte van de avond
weer terugkrimpt in zijn naden -
dan hoor je zuil na zuil
zich roeren met een roffel als van pauken;
een door de hitte van de dag
gecomponeerde serenade;
een taptoe lijkt het, van God zelf
ter ere van de in dit park gelegerde kameraden.*

*En ken je veteraan,
het verhaal van de Zeven Vermisten, van wie de na-
bestaanden tot voor kort niet wisten
waar ginder ergens toch hun graf mocht zijn,*

*Zij verdwenen destijds in het niet
op een patrouille overdag
in een grondeloos diep ravijn,
de Hades zelf, naar het scheen,
maar het was de waarheid niet.
Ze zijn, naar later bleek,
met vriendelijke wreedheid door een kampong-
oudste,
een loerah die nog tuk op Blanda leek
met nassi-gorengmaal in de luren gelegd
en door een van alle kanten
opgedoken vijand in een ongelijk gevecht,
vermoord.
Maar afgeslacht is hier een beter
ofschoon wreder woord.
Hun ledematen kleurden de kali rood
en dreven weg als vissen-aas.
Het thuisfront hoorde niets
van hun onzinnige, hun zo barbaarse dood.
Zij werden opgegeven als vermist.
Je weet veteraan, dat kan van alles zijn,
ja, ook gedeserteerd,
overgelopen en ondergedoken*

*of stiekem, met misleiding van de registratie
'm gesmeerd
naar d'overkant,
gewoon voor een vrouw of zomaar mata-galap,
berooft van 't verstand.*

*Vermist; de familie mocht er jaren naar gissen,
zichzelf kwellen bij gebrek aan een graf en door het
ontbreken van getuigenissen
van kameraden of van hogerhand
omtrent dat spoorloos verdwijnen
van die Zeven
in dat verre unheimische land.*

*En het tragische van dit verhaal is
dat de kameraden het wisten
wat er gebeurd was, die slachtoffering
van die Zeven Vermisten.
Ja, ze zouden het - terug in Nederland -
hun nabestaanden gaan vertellen.
Maar ze durfden het toen niet, die brave knullen;
ze konden het niet over hun hart verkrijgen
de verwoestende waarheid te onthullen.
Dus bleven ze zwijgen, al die jaren lang.
Totdat hier in dit park
een plaquette werd onthuld, met ook de namen
van die Zeven Vermisten
waarbij ook de nabestaanden aan die eretafel
kwamen en op de man af vroegen:
Wat is er toch met hen gebeurd?
Het is hen toen verteld.
En met terugwerkende kracht
is hun het hart verscheurd.
Maar het proces van rouw kon
eindelijk en vehement
beginnen in dit park,
bij dit onmisbaar monument.*

*Zeg, veteraan
wat is dat indrukwekkend dat je
leder jaar hier zo massaal komt staan;
een task-force to remember,
de Divisie van de Zevende September.*

U.I.M. VERENIGING INDIË MILITAIRES FRIESLAND.

Na onze aansluiting bij de VOMI blijkt er bij sommige leden enige verwarring te zijn ontstaan. Vragen als: "wat gebeurt er nu met onze vereniging" en "gaan we nu op in de massa" werden er gesteld.

Ter geruststelling: er verandert in feite niets. Onze vereniging blijft dezelfde en ook het bestuur verandert niet. Waarom we dan toch van de FIM naar de VOMI zijn overgegaan is duidelijk gemaakt in onze Nieuwsbrieven. Ook na de publicatie van de ledenlijst in de Sobat van juni hebben er leden gebeld met de vraag waarom hun naam niet op de lijst voorkwam.

De leden welke niet op de lijst voorkwamen waren nl. al lid of donateur van de VOMI en waren voor de VOMI niet nieuw, vandaar...

Dit dubbele lidmaatschap zal in de toekomst niet meer nodig zijn en de mensen die dat betreft horen te zijner tijd nog van ons.

Het is thans zeker dat het monument voor de Friese gesneuvelde militairen er zal komen. Aan het eind van september is er een gesprek waarbij de definitieve beslissing valt. Dank zij Uw giften zal de realisatie mogelijk zijn. Voor degenen die nog een bijdrage willen storten is er nog steeds het bekende banknummer: 29.65.83.839 bij de Friesland Bank te Leeuwarden. Het gironummer van de bank is: 811542.

In een van de volgende Sobats zullen we U waarschijnlijk meer kunnen vertellen.

Ook het gedenkboek voor de gesneuvelde Friese Indië militairen nadert zijn voltooiing. U zult daar binnenkort ongetwijfeld meer van horen.

Inmiddels is ons bekend geworden dat het boek ongeveer A4 formaat 336 bladzijden telt, kosten f 69,50. U kunt Uw bestelling opsturen naar Uitgeverij Van Wijnen, Antwoordnummer 1072, 8800 VB Franeker (een postzegel is niet nodig). Indien U het boek wilt ontvangen via Uw boekhandel, zet u dat er dan even bij?

Ons programma voor het komende winterseizoen:

Onze zo langzamerhand traditionele bijeenkomst op de vliegbasis dreigt helaas in het water te vallen. Door verbouwing van het restaurant blijkt de beschikbare ruimte aanzienlijk kleiner te zijn dan voorheen, waardoor er

maar voor een vrij beperkt aantal mensen plaats is.

We zijn echter nog in bespreking en de uitkomst daarvan is nog niet duidelijk. Verder staat er op het programma:

Oktober: bijeenkomst Sneek (als vliegbasis niet doorgaat)

November: bijzondere ledenvergadering te Leeuwarden

Januari: bijeenkomst Drachten

Februari: bijeenkomst Koudum

Maart: jaarlijkse ledenvergadering te Leeuwarden

April: bijeenkomst Heerenveen.

Henk Leeman.

Herdenking Roermond

Precies om acht uur vertrokken we uit Leeuwarden naar Roermond, om de traditionele herdenking op 7 september, van onze gevallen kameraden bij te wonen. Nadat we onderweg nog enkele mensen opgepikt hadden, wenste chauffeur Sigfrid ons een fijne gedenktag.

Namens het bestuur van Vomi Friesland, die deze tocht georganiseerd had, heette dhr. Twijnstra ons van harte welkom. Daarna ging het snel richting Heerde, waar de koffie klaar stond.

Na een lange rit kwamen we om kwart voor één aan in Roermond.

In het park aangekomen zagen we de enorme drukte, het waren al weer meer dan vorige jaren.

Toch een teken dat het in een behoefte voorziet.

Om twee uur begon de plechtigheid en kwamen verscheidene sprekers aan het woord.

Vooral de declamatie van Pierre Huyskens en de woorden van de burgemeester van Roermond maakten op de meesten van ons nogal indruk.

Er wordt nu al aan gewerkt dat er straks jongeren zullen zijn die onze taak over nemen.

Dat dit een goede zaak is behoeft verder geen betoog, want we kunnen eenvoudig niet stoppen met herdenken van onze gevallen kameraden.

Na de redevoeringen werden er weer massa's kransen en bloemstukken namens vele onderdelen bij het monument gelegd.

Daarna volgde er nog het gebruikelijke defilé, waar veel mensen aan deelnamen.

Ook de fijne koraalmuziek die ten ge-

hore werd gebracht zorgde er mede voor dat het geheel een indrukwekkende gebeurtenis was.

Het geheel was te massaal om alles goed te kunnen volgen (ca. 12000 pers.) maar gelukkig was er een goede geluidsinstallatie aanwezig.

Om weer op tijd te zijn, vertrokken we om vier uur weer richting Leeuwarden. Nadat we ons onderweg nog te goed hebben gedaan aan een diner, waar sommigen erg aan toe waren, rolden we om tien uur Leeuwarden weer binnen.

Iedereen was misschien wel wat vermoeid, maar zeer voldaan over de reis naar Roermond. Proficiat bestuur.

Een deelnemer

FRIES BATALJON

IN MEMORIAM

In gepaste stilte en met grote eerbied brengen wij een laatste Eresaluut aan:

M.J. Borghouts	Roosendaal
E. Rietveld	Bodegraven
J.W. Wensveen	Leidschendam
H. Sturop	Sneek
H.H. Heijnen	Weiteveen
G. Brouwer	Emmen
C.J. Goudriaan	Rozenburg
L. van Rooy	's-Gravenhage

Moge ons oprecht medeleven en de liefde van uw naasten u de kracht geven dit verlies te dragen.

V.B.

Welkom nieuwe leden

Ons OPERATIEBEVEL LIDMAATSCHAP verloopt volgens plan. Hoe kan dat anders met zo'n gemeenschap die jaren met elkander optrokken en hoe. We begonnen voor het eerst nieuwe leden te vermelden in de "Sobat" van februari, totaal 191. Met die ondersteuningscompagnie gingen we het terrein in. April 164 leden, juni 747 leden, augustus 206 en in oktober, dit nummer 229. Totaal 1537 leden, bijna 2 Bataljons en we rukken verder op naar een Regiment. Dank zij uw hulp, het benaderen van voormalige sobats, groeien we gestadig. De vakanties zijn nagenoeg achter de rug, de bijeenkomsten beginnen weer. Allen die tot deze ledenaanwas hebben bijgedragen onze hartelijke dank. Moedig ze aan, het lidmaatschap is gratis tot 1 januari 1993 voor de leden die na verschijning van deze "Sobat" lid worden over de maanden oktober-november-december 1992.

Kotekaas J.	Lisse	Peters K.J.	Groesbeek	Evers H.J.	Westervoort
Dasia G.	Soest	Hendriks W.H.	Eist	Rubie W.	Horst
Berg A. v.d.	Veenendaal	Slepenbeek H.	Nijmegen	Nelissen N.H.	Maastricht
Arends J.L.	Kesteren	Claassens H.H.M.	Mill	Janssen H.T.	Venlo
Ham H. v.d.	Hilversum	Bergen G. van	Nijmegen	Berg A.J. van den	Uden
Thijsseling B.	Lecuwwarden	Krak H.	Oosterbeek	Huls A.L.	Eindhoven
Rietstra G.	Britswerd	Ommereen A.G. van	Ingen	Custers A.J.M.	Son
Bos W.	Dronrijp	Versluis N.	Pijnacker	Houben	Best
Prick B.J.	Maastricht	Alders P.P.	Noordwijk	Stols	Maastricht
Weerderstijn A.A.	Eindhoven	Verbeek A.P.	Den Haag	Grinsven M.H. van	Best
Mook J. van	Alem	Stolk J.A.	Dordrecht	Wendel T.	Canada
Horikx C.W.	Roermond	Campen J.J. van	Capelle a/d IJssel	Mennens B.H.	Engeland
Baaijens F.W.	Boxtel	Hase G.	Capelle a/d IJssel	Lansheer P.J.	Tilburg
Driessen W.H.J.	Oisterwijk	Hendriks G.R.	Rotterdam	Liefvoort M. v.d.	Assen
Weterlugs P.J.J.	Schijndel	Ploeg H.	Vlaardingen	Riisema S.	Hoogeveen
Lierop J. van	Heeze	Hoek L.F.W. van	Rotterdam	Duivendoorden J.	Noordwijkerhout
Verhoeven J.	Leende	Post H.A.	Vlaardingen	Geeven A.	Bilthoven
Kanters A.	Mierlo	Spieling W.	Rotterdam	Smits G.	Bilthoven
Verdonschot J.A.	Nuenen	Timmerman W.J.	Dordrecht	Rooijen J.H. van	Utrecht
Dekker J.	Asten	Wapenaar D.	Vlaardingen	Ligterink F.	Huis ter Heide
Mooijaart D.	Oisterwijk	Bentvelzen E.M.A.	Dordrecht	Bijkirk J.F.	Ridderkerk
Wetzeler P.J.	Kerkrade	Klerk K.	Hendrik Ido	Breejnen A. den	Vlaardingen
Gerritsen J.D.	Nijkerk	Ruiter H. de	Ambacht	Egten Joh. J. van	Oud Beijerland
Oesprongk E. van	Loenen	Schelde M.P. v.d.	Barendrecht	Hofstede M.G.	Rotterdam
Born B. van	Renkum	Satou - Ampat	Spijkensisse	Krimpens T. van	Nieuw Lekkerland
Zijlmans A.J.	Maassluis	Nobelen A.H. van	Den Haag	Saylekom H. van	Steenbergen
Kaan P.J.	Schagen	Bisschops S.	Noordwijkerhout	Walinga D.	Canada
Boellaard T.	Alkmaar	Randsdorp C.	Delft	Senden John. H.C.G.	Canada
Soet H. de	Beverwijk	Wijmans P.	Steenbergen	Kulper P.	Groningen
Horsman G.	Dinuiden	Visser R.	Breda	Elfrink J.B.	Coevorden
Brouwer P.J.	Heemstede	Kolein H.	Bergharen	Raaymakers G.J.	Udenhout
Doense J.	Amsterdam	Huiskens F.	Weurt	Boom M.P. van de	Uden
Camfferman C.	Zaandam	Leet G.W. van	Druten	Ideler B.	Eindhoven
Bloemestein R.M.	Zaandam	Eigenbrood J.	Beuningen	Jonge J.J. de	Eindhoven
Berg R. v.d.	Hoorn	Veltkamp G.B.P.	Baarn	Laat G. de	Hilvarenbeek
Prins P.	Heerhugowaard	Muijs H.	Amersfoort	Peels H.	Valkenswaard
Groot Th.C.	Amsterdam	Straver J.J.	Vinkenveen	Meere W.H. van de	Kerkrade
Heijke A.C.M.	Amsterdam	Giesen J.J.	Utrecht	Bogers A.	Hoogvliet
Hogenbirk J.B.	Amsterdam	Marks H.J.	Maarsse	Ginkel W. van	Heukelum
Veen T. v.d.	Amsterdam	Hovens W.J.L.	Zeist	Palsgraaf W.	Rhoon
Ven M. v.d.	Amsterdam	Koperdraat Th.J.M.	Hilversum	Philips C.	Rotterdam
Koopmans G.	Amsterdam ZO	Tempel G. v.d.	Haarzuilen	Pierneef A.	Oud Beijerland
Meij K. v.d.	Badhoevedorp	Graaf B. van der	Krimpens a/d IJssel	Vos B.J. de	Rotterdam
Broekstra F.	Huizen	Knook J.A.	Schiedam	Wolhart W.	Rotterdam
Brink G. ten	Naarden	Smit P.D.	Giessenburg	Timmermann G.H.R.	Hardenberg
Strietman G.	Leiden	Wallenburg W.C.	Nieuwegein	Knof E.	Huselt
Meinen P.H.	Haarlem	Eising B.	Veenoord	Keizer G.D.	Nijverdal
Postma J.	Haarlem	Foppes A.	Warrink J.	Kamp G.J. van de	Kampen
Veenings H.C.	Haarlem	Warrink J.	Jacobs H.	Blankert H.	Holten
Fokkema A.	Tollebeek	Coleen W.	Graaf A. de	Stolte H.J.	Nieuw Leusen
Boelen J.	Noordwolde	Houten J. van den	Batenburg E.	Witgsard K.	Nieuw Leusen
Degenars T.	Zeevolde	Zuilen J.L. van	Zuilen J.L. van	Ros T. de	Mimmertaga
Rijn v. - Hoorstra J.A.	Amersfoort	Albers P.H.	Groesbeek	Scijl D.F.J.	Twello
Ruiter A.G.	Amersfoort			Kleij J.	Patten
Arke B.J.G.	Borne			Soolsma W.	Gorssel
Horst E. ter	Den Ham			Werf M.C. v.d.	Schalkwijk
Altena C.	Nijmegen			Horbach J.G.M.	Zeist
				Voortman G.H.	Odiijk
				Viaschers	Driebergen
				Bouman J.	Naarden
				Timmer H.	Utrecht
				Leter L.	Utrecht
				Wadners K.J.	Amersfoort
				Heide D. v.d.	Huizen
				Hessels J.B.	Dongen
				Vlimmeren M.W. van	Breda
				Franken A.J.	Breda
				Derkse J.W.	Breda
				Winter F.A.M. de	Breda
				Carelsz F.J.	Breda
				Bil C.J. de	Halseren
				Oomen P.J.	Teteringen
				Opborst A.J.	Spring Capelle
				Marcolissen P.A.	Kaatsheuvel
				Laus J.A.	Vlijmen

Burg L.L.M. van de Dijk G.C.A. van Boom J.A. van den Star Th. van der Breugel G. van Brandt H. van den Schans H.A. van der Straver H.C. Dijk J.C. van Voort H. van der Stins Th. Scherpenborg J.H. Wijnschenk J.H. Perquin M.W.A. Rossum J.W. van Telman D. Nauta W. Voerman K. Schraa W. Oudman C. Gol K. Meindertama P. Hartman L. Blink C.A. v.d. Galen J. van Heijningen P.J. van Hoogerbrugge K.B. Leenman J. Moen J. Ooms H.T. Sijbrands A. Spek M. v.d. Visser A. Eikholt J.J. Nielen J.J. Strikklefing H. Wendel T. Huizinga J. Uiterwijk W. Thomas G.P. Roling Peter A. Tillemans A. Koen P.J. Daamen H.A. Tiggeles C.P. van Beek H.W. van ter Bonnet G.F. Dijkum J. van Half J.G. Hillegers J.F. Huyzendveld J.F. Laan N.W. Outenaar P. van den Pos G. Waardijk G.J. Bottenburg W.R. Doogen J.H. van Grootenboer J. Loek J. Poot J. Schregardus H. Schroder R. Vring A. van de Wilk J. van de Putting V.W. Helfrich C. Plantinga F. Heide C. van der Katsma B.	Uden 's-Hertogenbosch Oss Sprang-Capelle St. Michielsgestel 's-Hertogenbosch Sprang-Capelle 's-Hertogenbosch Rosmalen Noordwijk Vlaardingen Nijmegen Nijmegen Hernen Heesch Bruchterveld Markelo Zwartsluis Zwartsluis Assen Nijeveen Assen Meppel Hellevoetsluis Ridderkerk Poortugaal Dordrecht Krimpen a/d IJssel Sluisrecht Rotterdam Zwijndrecht Leerbroek Vlaardingen Groesbeek Leuth Kekeerdom 't Harde Ermelo Hoevelaken Zevenhoven Nieuw Zeeland Canadâ Roosendaal Rijsbergen Bergen op Zoom Diemen Diemen Oostzaan Amsterdam Grootehoek Beverwijk Haarlem Beverwijk Duivendrecht Huizen Huizen Hoofddorp Nieuw-Vennep Aalsmeer Hoofddorp Nieuw Vennep Uitgeest Den Helder Huizen Opperdoes Harlingen St. Annaproeche Oudwoude Oudwoude
--	--

FILMDIENST

Onderstaand de voorlopig geplande filmvoorstellingen in 1992/1993

Onze filmdienst was reeds actief zoals U ziet uit bijgaand overzicht. Hoe komt Jaques de Wit bij U?

Bel hem eerst of hij op een bepaalde datum beschikbaar is, telefoon 070-3977822. Als de datum is vastgelegd bespreek dan Uw zaal, het liefst in de middaguren. Laat hem optreden met de film en werk daarna Uw programma af, vergadering-voordrachten-lezingen etc. Bedenk dat hij van ver moet komen. Begin Uw bijeenkomst na de inleiding van de verenigingsvoorzitter omstreeks 20.00 uur of direct na de aanvangstijd.

Bedankt voor Uw medewerking.

Vrijdag	11 sept.	12.00 uur	Herv. Kerkcentrum "De Hoeksteen", Smeden 2a, Emmeloord.
Maandag	14 sept.	13.30 uur	Zaal "Doornbos", Abdijstraat 26, Breda.
Zaterdag	26 sept.	11.30 uur	"Tangsl Kolkzicht", Klokkeluidersstraat 57, Aimere Stad C. (adres volgt), Ermelo.
Dinsdag	29 sept.	20.00 uur	Rest. "De Stern", Hoofdstraat 108, Epe.
Dinsdag	6 okt.	20.00 uur	2 voorst. Johan Postkazerne, Havelte.
Vrijdag	9 okt.	11.00 uur	"P.M.T.", Nieuwe Kazernelaan 4, Ede.
Dinsdag	13 okt.	20.00 uur	Ver. Gebouw "Het Centrum", Frans Hallstraat 1, Zoetermeer.
Dinsdag	20 okt.	14.00 uur	Ver. "De Schakel", Beatrixlaan 31, Dirksland.
Donderdag	22 okt.	20.00 uur	Cult. Centr. "De Jreets", Kaalherderweg 105, Kerkrade.
Dinsdag	27 okt.	14.00 uur	Cult Centr. "Sterrenburg", Dalmeyerplein 10, Dordrecht.
Vrijdag	30 okt.	20.00 uur	"De Haas", Jufferenstraat 21, Elburg.
Dinsdag	3 nov.	20.00 uur	Wijkgebouw "Romeijnshof", Stresemannpl. 8, Rotterdam Ommoord.
Maandag	9 nov.	14.00 uur	"De Muzenhof", Leuvenseweg 66, Ermelo.
Vrijdag	13 nov.	20.00 uur	Wijkcentrum "De Akkers", Lentekker 5, Spijkenisse.
Dinsdag	17 nov.	14.00 uur	Alphen aan de Rijn, Complex Ridderhof centrum "De Bron", Troubadourweg 2, aanvang 13.45 uur.
Dinsdag	24 nov.	14.00 uur	Gebouw Maranatha, Kerkweg 57, Oud-Beijerland.
Donderdag	8 dec.	14.00 uur	D.C.C. Coldenhovelaan 1, Maasland.
Donderdag	21 jan.	20.00 uur	

Namens de redactie

VAN HOUTEN ZWAARD TOT SUPER SOAKER

Defensievoorlichtingscentrum, Kalvermarkt 38, Den Haag.
30 september tot en met 10 februari 1993

Zuidhollands Verzetmuseum, Turfmarkt 30, Gouda.
30 september tot en met 25 april 1993

Legermuseum, Korte Geer, Delft.
30 september tot en met 4 april 1993

het is maar SPEL

Alle nieuwe leden die voor 6 oktober in het ledenbestand zijn opgenomen krijgen de „Sobat“ thuis gestuurd. Leden die na 29 september lid zijn geworden worden vermeldt in de „Sobat“ van december.

Opsporing, aanhouding en bekendmaking verzocht....

Gezocht wordt de eigenaar van de onderscheiding VULNERATUS.. NEC..VICTUS, vier liggende leeuwen met lauwertakken. Deze is verloren geraakt op 7 september bij de herdenking te Roermond. Terug te verkrijgen bij sobat C.G. Hellings, St. Oedenrodeseweg 53, 5681 PJ Best, telefoon 04998-71605.

De familie Hoo vroeger woonachtig te Semarang op de Bodjong, zoekt contact met Piet van Buitenen. Hij diende bij de A.A.T. en was van '46 tot '49 gelegerd op de Bodjong. Hij was toen woonachtig te Schiedam in de Heenvlietsestraat. Reacties graag aan J.A. van Gorp, St. Geleijnstraat 2, 4574 RG te Zuiddorpe. Zo voor elkaar deze oproep, de A.A.T. weet zo waar Piet te vinden is en velen lezen ons blad. In de bekende voetbalvereniging Hermes D.V.S. speelden gebr. van Buitenen!

Wie kent Hans van de Burg, wiens foto genomen is voor de "Radioschool" te Bandung, medio 1946. Als iemand meer gegevens kent, wordt hij verzocht contact op te nemen met: STICHTING DIENSTVERLENING VETERANEN, H. Thiele, Maliebaan 83, 3581 CG Utrecht, tel. 030-333311. Uw hulp is noodzakelijk in verband met bemiddeling voor een cliënt van de

Hans v.d. Burg

Stichting. De heer Thiele is coördinator Individuele Dienstverlening.

Sobat R.O. Pattiwael, Veenluydenstraat 51, 7906 HE te Hoogeveen wil er bij de eerstkomende reünie netjes bijlopen en daarom zoekt hij een baretbadge en een mouwbadge van de Andjng Nica. Terima kassi banjak schrijft hij en we hopen dat dit bewaardheid wordt.

Een wat langer verzoek is van sobat C. van Voorst, Oude Vordenseweg 3, 7241 TA Laren (Gld) post Lochem die spuurwerk verricht voor ons lid majoor b.d. S.A. Lapré, RMWO en wie wil deze veteranen-voorvechter niet behulpzaam zijn?

Algemeen Vernielings Corps

Het doel van mijn oproepen aan hen die in dienst waren bij het Algemeen Vernielings Corps (AVC) of KNIL, of individueel vernielingen hebben gepleegd, gedurende de inval en/of bezetting in 1942 van de Jap in of van Ned. Oost Indië, is om een inzicht te verkrijgen over wat door de vernielers tot stand is gebracht en hoe zij daarna de oorlog zijn doorgemaakt. Hierover is praktisch niets bekend, evenals er niets bekend was van het verzet dat is gepleegd tegen de Jap gedurende hun bezetting van ons Indië.

De heer S.A. Lapré heeft zich verdienstelijk gemaakt door het schrijven van een boek met als titel:

Nederlands - Indië
1940 - 1950
in kort bestek

Door het vele materiaal wat hem na verscheidene jaren onderzoek ter beschikking kwam was het voor hem alleen mogelijk een gecompriëerd

overzicht van het verzet te publiceren. Dit boek heeft veel bijval gekregen.

Ik wil thans trachten de hr. Lapré zoveel mogelijk gegevens en documentatie van de gepleegde vernielingen ter hand te stellen en het lijden van vele vernielers wat tengevolge daarvan heeft plaats gevonden.

Ook foto's van objecten, voordat zij vernield werden, zijn zeer welkom.

De hr. Lapré heeft mij toegezegd t.z.t. daarover een boek uit te geven, opdat ook de historie van het AVC, KNIL en anderen, wat betreft de gepleegde vernielingen, wordt vastgelegd.

Ik hoop dat U bereid bent mij daarom voor zover mogelijk alles te vertellen wat U heeft gedaan en U is overkomen. Uw verslag en documentatie zie ik graag tegemoet onder vermelding van Uw adres en telefoonnummer.

Terima kassi banjak schrijft ook Jan Lesterhuis, hier volgt zijn verhaal.

Naar aanleiding van mijn oproep in "Sobat" nr. 23 voor het zoeken naar personeel van het 1e Veldhospitaal in Madiun, wil ik graag verslag doen.

Ik had amper de sobat uit zijn bandrol of telefonisch meldde zich sobat Boekamp uit Nrd. Sleen. Eigenlijk naast de deur. Sobat Boekamp was lid van de reünie-commissie van het 1e Veldhospitaal. Dus meteen een waardevol contact. Ik kreeg de gevraagde adressen, behalve van Kuipers.

Een paar dagen later belde dhr. v.d. Plas uit Zeeland. Hij herinnerde uit zijn opleidingstijd voor marechaussee de naam Kuipers. Via de secr. van een andere reünie-commissie kreeg ik het adres van A.D. Kuipers. Wat bleek nu? Aanvankelijk behoorde hij tot de 2e Hupva, maar was gedetacheerd bij het 1e Veldhospitaal en was zo eigenlijk tussen de wal en het schip geraakt. Hij was zeer enthousiast en had nog nooit weer met iemand uit die periode gesproken. Samen met mijn echtgenote zijn we inmiddels bij de familie Kuipers op bezoek geweest.

Intussen kreeg ik ook een leuke brief van sobat de Jong uit H.I. Ambacht. Hij bleek over dezelfde gegevens te beschikken.

Door het plaatsen van deze oproep ben ik weer in contact gekomen met een paar vrienden uit het grijs verleden. Ik wil graag de redactie van "Sobat" bedanken voor het plaatsen en ook de sobats voor hun spontane reacties bedankt.

Jan Lesterhuis,
42e Hupva, Stadskanaal

Rectificatie

Nieuw-Guinea Herinneringskruis

In de "Sobat" van augustus, nummer 25 staat op bladzijde 3 een formulier voor militairen die hun diensttijd in Nieuw-Guinea vervuld hebben. Het betreft hier echter uitsluitend militairen die na 28 juni 1958 als militair in Nieuw-Guinea verbleven. Het afgedrukte formulier dient U niet te gebruiken omdat men daar bij de afdeling onderscheidingen administratief niet mee kan werken. Belanghebbenden kunnen schriftelijk of telefonisch het formulier aanvragen bij:

Ministerie van Defensie, waarnemend Hoofd Bureau Onderscheidingen, de heer B. Luiten, Postbus 20701, 2500 ES 'sGravenhage, tel. 070-3186956.

Toen enige jaren geleden een groepje vrijwilligers, Indiëveteranen, de basis legden voor het Nationaal Indië Monument in de gemeente Roermond konden zij feitelijk niet vermoeden hoe de belangstelling zou groeien in de komende jaren. In 1992 dus j.l. 7 september, togen ruim 10.000 veteranen naar deze bijeenkomst. Het werk werd verricht door vrijwilligers, die door tussenkomst van de gemeente Roermond de beschikking kregen over een prachtig stuk terrein.

Wel eens bij een gemeente geprobeerd om een dergelijk plan van de grond te krijgen? De gemeente ging in zee met het plan van het comité en men kon aan de slag. Over de manuren en moeite die de vrijwilligers op zich namen in al die jaren ten gunste van alle Indiëveteranen zullen we verder maar zwijgen. Feit is dat ook vele echtgenoten daarbij hun steun verleenden. Laten we b.v. het echtpaar J. de Klerk eens noemen die met volledige inzet hun vrijwillige taak verrichten in ons belang.

Het veteranengebeuren krijgt steeds meer gestalte en met die toename worden er langs de zijlijn kritische aantekeningen geplaatst wanneer op zo'n lange dag diverse tekortkomingen blijken.

De redactie van "Sobat" ontvangt die kritische opmerkingen. Het zal onmogelijk zijn om b.v. iedereen een zitplaats, 't liefst nog overdekt aan te bieden. Toiletgroepen kun je huren, tribunes idem, cantinewagens mogelijk ook, maar waar het om draait zijn de zeer hoge kosten die we reeds relateerden in een vorige "Sobat" f 50.000, voor een tribune. "Sobat" citeert enkele opmerkingen:

Onderscheid tussen genodigden; in de rij staan bij het toilet, koffie uitverkocht. Kijkend naar de leeftijd van vele genodigden; velen hadden een leeftijd die niets van het voormalige Ned. Indië konden weten. Sobat vindt dat een gelukkige opmerking. Feitelijk zouden er steeds meer jongeren moeten komen, b.v. een zoon, een dochter, een kleinzoon of een kleindochter van iedere veteraan. Maak ze lid van het Nationaal Indië Monument op dat het monument in ere wordt gehouden. Dat willen we toch graag?

Weer bij een ander komt de organisatie

naar voren. Waarom hebben b.v. Vo-mileden zich zeer vroeg kunnen opgeven voor het vrije vervoer? Zoals ook de A.A.T. de F.I.M. en het B.N.M.O. Waarom heeft dit niet plaatsgevonden bij de bond van Wapenbroeders of zijn deze een minderheid in het Veteranenplatform? Gaarne reacties door plaatsing in Uw blad "Sobat". Wij menen daaraan, hoewel niet letterlijk te hebben voldaan. We zijn er van overtuigd dat het comité actief blijft, de bezwaren onderkend. Ook het Veteranenplatform heeft een en ander onderkend, zie het nieuwsbulletin opgenomen in deze "Sobat". Inzenders bedankt voor Uw brief we blijven er aandacht aan besteden.

25.08.04.035.

Beste sobats, kennen jullie nog de geveugelde woorden uit de jaren vlak voor Wereldoorlog II? "Ga maar rustig slapen, de regering waakt voor U!" Toen moesten er nog vlug wat spullen gekocht worden. Nu is het anders, we verkopen wat we te veel hebben en soldaat Jan Pronk diende reeds een verzoek in om de humanitaire acties te ondersteunen. Zelfs zijn bataljon staat achter deze visie. Laten we vooral de blauwe baretten steunen die hongerende en lijdende volkeren willen helpen. Ze mogen zoveel verdienen dat ze niet meer over veertig jaar voor een paar centen moeten vechten. We hebben een veteranenvereniging, laat de mannen van nu, dat straks voortzetten.

Erkenning

Van welk land je ook komt, welke taal je ook spreekt, of je vergaat van de honger, of je gooit met geld, iedereen komt uitvoerig in de krant of op de tv. Grote denkrimpels krijgen ze in Den Haag van al die mensen die het moeilijk hebben. En zo hoort het ook, daar zijn ze voor. Vervelend is wel dat ze één groep vergeten. Om de krant te halen is al niet eenvoudig, laat staan de tv. Het waarom is niet duidelijk. Ik praat nu over die 160.000 man die even naar Indië gestuurd werden. Wat is daar mis mee? Niemand die ons dat recht voor z'n raap zegt. Wij hebben gedaan wat we moesten doen, en meer dan dat. Maar de aandacht die de soldaat krijgt wanneer hij 2 maanden is weggeweest, en de soldaat die 3 à 4 jaar weg was, staat in geen verhouding. Ook wij vragen aandacht en erkenning.

Bergharen, G. Soetekouw

Bron: De Telegraaf

Heksenketel

Onze politici zijn weer druk in de weer over de vraag of Nederland al dan niet militairen moet leveren voor deelname aan acties op de Balkan.

Bij mij als Indië-veteraan (1946-1949) dringt zich hierbij heel sterk de vergelijking met die periode op.

Door onze toenmalige rooms/rode regering werd, ultraard met steun van het parlement, besloten door het zenden van troepen daar weer orde op zaken te stellen. Maximaal anderhalf jaar zou onze diensttijd daar duren, werd ons verteld. Onze regeerders lieten ons echter - niet gehinderd door onze volksvertegenwoordiging - daar drie jaar zitten!

Ondertussen was in Nederland de politieke mode, aangezwengeld door de in die tijd zeer roerige communisten, sterk gewijzigd. Wij hadden volgens hen en hun 'progressieve' meelopers in Indië niets te zoeken.

Jarenlang hebben zij, bijna kritiekloos gesteund door een groot deel van onze van onze media, dit spelletje kunnen spelen, zonder dat regering of volksvertegenwoordiging ons militairen op enige wijze tegen allerlei aantijgingen in bescherming namen.

Dus wie werd van al dat gekonkel weer de dupe? Die doodgewone, amper twintig-jarige, door de regering van huis en haard weggesleepte Jan Soldaat. Hij had van al dat gedoe achter zijn rug geen weet, maar mocht wél de kastanjes uit het vuur halen.

Gaat die geschiedenis zich nu herhalen? Immers, wéér is onze regering van plan Nederlandse militairen naar een door volkomen op hol geslagen zwaar-bewapende vlegels beheerst gebied te sturen voor een 'humanitaire actie'. (In onze tijd heette dit 'politieele actie'). Wéér moeten dan Nederlandse jongens het slachtoffer worden van een bende schietgrage avonturiers!

Laat maar gepantserde radiowagens met de hulpcolleges meerijden die in verbinding staan met gevechtshelikopters en/of vliegtuigen.

Zodra er geschoten wordt kunnen de posities van het gespuis dan onmiddellijk worden doorgegeven, zodat ze meteen vanuit de lucht kunnen worden uitgeschakeld.

Dus géén Nederlandse levens in gevaar brengen in die heksenketel!

F. Wolhuis, Boxmeer

Bron: De Gelderlander 26/8/'92

REÛNIE

De verschijningsdata van "Sobat" eens per 8 weken loopt niet altijd parallel met de wensen voor bekendmakingen van reünies. Zo werd, of zal nog worden gehouden een reunie van het voormalig O.V.W. Bataljon 1-11 R.I. in het Indisch Ontmoetingscentrum "Bronbeek". Oud militairen van het OVW Bataljon die nog nooit hebben deelgenomen aan een dergelijke bijeenkomst worden verzocht zich in verbinding te stellen met telefoonnummer 05206-42868 te Hattem. Verschijnt ons blad niet op tijd neem dan in ieder geval contact op met de heer G.H.J. Klein Douwel, Lippenoordweg 6, 8051 XJ te Hattem.

In ieder geval op tijd is de commissie van 4-7 R.I. bij monde van Fred v.d. Meer met de volgende mededeling: De datum voor de 8e reunie is vastgesteld op donderdag 15 april 1993 in Oirschot. U kunt er nu dus al rekening mee houden zodat iedereen weer aanwezig kan zijn. Nadere berichten volgen t.z.t. als gebruikelijk.
Fr. v.d. Meer, Londenstraat 118, 2711 DE Zoetermeer.

Will Brom, Oosterseveldweg 27, 8391 MA Noordwolde richt zich tot alle oud gedienden van de lichte 1948 van 424 Bataljon Infanterie, Staf Compagnie voorheen gelegerd in de Frederik Hendrikazerne te Vugt.

Begin 1949 vertrokken we met de "Grote Beer" naar Sumatra en we keerden terug met de "Zuiderkruis" in oktober 1950.

Contactadressen: Jan Bijkerk 01804-10371, Maarten Dubbelman 05212-2868, Will Brom 05613-1517, zodat er altijd een te bereiken is.

Anne Piersma, Uutlangen 1, 9431 HN Westerbork, telefoon 0593331741 wil graag een mobiele reunie houden via

een reis naar Indonesië. Een aantal sobats met hun partners of familieleden hebben het plan opgevat om omstreeks mei 1993 een reis van ongeveer 4 weken te maken naar Indonesië. Het is de bedoeling, dat de reis route in onderling overleg met de reisorganisatie wordt vastgesteld. In ieder geval wordt een bezoek gebracht aan Zuid-Sumatra met vele bekende plaatsen van het Bataljon 4-1 Regiment Infanterie. Nu hebben we 8 deelnemers maar we proberen een groep te vormen van circa 20 personen omdat dat het voordeligste is. Heeft U belangstelling voor zo'n reis, waarin je eigen wensen zoveel mogelijk vervuld kunnen worden neem dan contact op met Anne Piersma 05933-31741.

Een hele grote "reunie", dus een "Open Dag" werd op 17 juli j.l. gehouden te Havelte. We ontvingen een brief met de volgende inhoud die we gaarne overbrengen aan de VERENIGING DRENTHE, geen onbekende in Havelte. Namens het Hoofd Projectgroep ODKL '92 berichtte Majoor J.H. Reynhout het volgende: Zowel de landelijke Open Dag van de Koninklijke Landmacht 1992, gehouden op 18 juli te Havelte, als de daaraan verbonden vóór Open Dag/Veteranendag op 17 juli eveneens te Havelte zijn bijzonder succesvol verlopen.

Mede dank zij de steun van U en Uw medewerkers is de organisatie en de -veilige - uitvoering van dit grootschalig evenement mogelijk geworden.

Met name door Uw medewerking werd het mogelijk de landelijke Veteranendag in te passen in het programma van de vóór Open Dag en is het publieksvriendelijke karakter van het dagvullende programma op de Open Dag zeer goed tot zijn recht gekomen.

Ik dank U en Uw medewerkers voor de verleende steun en verzoek U mijn dank aan Uw medewerkers over te brengen.

Sommige leden houden een reunie op hun eigen manier maar altijd zit er een feestelijk kantje aan. Dat was zeker het

geval bij Sobat A.J. Pauwels en zijn echtgenote uit de Angeressestraat 11 te Gendt. Beide zijn trouwe schutters in Wijchen maar op 27 september vierden zij hun veertig jarig huwelijksfeest. Als nog van harte gefeliciteerd, een wens van Gerrit Soetekouw waarbij we ons gaarne aansluiten.

Uitreiking Draaginsigne Gewonden

Aan de volgende leden werd het draaginsigne gewonden uitgereikt:

A. Deunhouwer, L. van Geenen en A. Moerkerken te Ridderkerk.
H.J. Lieftink te Wijhe.
T. Bloksma te Stadskanaal.
F.H. Waltman te Haren.
T. Min te Heiloo.
J. Smits te Schijndel.

De goed bedoelde krantenknipsels uit de regionale dagbladen met daarin geplaatste foto noopt de redactie zich te beperken tot het vermelden van de namen en gemeenten waar het "Draaginsigne Gewonden" werd uitgereikt. De krantenfoto's lenen zich niet voor een goede afdruk in ons blad. Hopelijk kunnen onze leden daar begrip voor opbrengen. In bepaalde gevallen kan het wenselijk zijn in te gaan op de uitreiking van een onderscheiding doch dan alleen als hiervan een beknopt verslag wordt gemaakt door de secretaris van de verenigingen. Als zodanig is vermeldenswaard dat de onderscheiding aan J. Smits te Schijndel werd verleend door burgemeester Scholten die uitvoerig in ging op de zin van herdenkingen als deze.

De burgemeester voerde hierbij de gebeurtenissen in Duitsland en Joegoslavië aan om aan te tonen hoe belangrijk het is om niet te vergeten. Na afloop van de Tweede Wereldoorlog werd gezegd: "Dat nooit weer". Maar het blijkt dat er nu, vlak bij, in Europa dingen gebeuren "DIE WE NIET MEER VOOR MOGELIJK HIELDEN."

J. Smits, legernummer 27.05.06.201 werd in 1949 gewond bij het passeren van een honderden meters lange hinderlaag waarbij hij zich bijzonder onderscheidde. Reeds in 1950 ontving hij

te Soesterberg uit handen van Zijne Koninklijke Hoogheid de Prins der Nederlanden, voor zijn moedig gedrag "HET BRONZEN KRUIS."

In 1950 werd hij voor de herhalingsoefeningen afgekeurd omdat hij "in en door de dienst", tengevolge van de hinderlaag een oog had verloren. J. Smits verzuimde hiervan werk te maken en wachtte, tientallen jaren lang. Na veertig jaar kon hij het "Proces verbaal van Huishoudelijk onderzoek" tonen waarin de feiten en omstandigheden waren vastgelegd door de commissie waarvan één, ook meerdere nog in leven zijnde getuigen opnieuw een verklaring kunnen afleggen.

Gebaseerd op de militaire voorschriften kan de commandant een commissie van huishoudelijk onderzoek instellen. Het aldus opgemaakte proces-verbaal heeft op dat moment dezelfde waarde als het PROCES-VERBAAL opgemaakt door een beëdigd opsporing-sambtenaar, destijds veelvuldig ingediend door leden van het Korps Militaire Politie/Koninklijke Marchaussee.

Het "Draaginsigne Gewonden" werd aan J. Smits, gezien de datum van invoering vlot toegekend.

Wat schrijver dezes NIET VOOR MOGELIJK HOUDT is het feit dat J. Smits sedert augustus 1990 een verzoek om toekenning voor een militair pensioen indiende en sedertdien moet wachten op een HERKEURING. Wetende dat er door de twee keuringscommissies in den lande in twee jaar tijd tienduizenden dienstplichtigen zijn gekeurd is het onbegrijpelijk dat J. Smits zelfs deze herkeuring niet binnen twee jaar heeft kunnen ondergaan, een begin naar een klein pensioentje, rekenend vanaf de dag der aanvraag. De overige jaren zijn immers verloren. In het bedrijfsleven verloor een jongeman tussen de twintig en dertig jaar een oog bij het hakken waarbij een staal-splinter in zijn oog terecht kwam. Via de collectieve arbeids-ongeschiktheidsverzekering ontving de man geen nieuw oog, maar wel f 60.000,-.

De moeilijke omstandigheden privé, tel ik hierbij maar niet eens mee maar ik teken hierbij wel aan dat zijn echtgenote dit jaar een nier verloor door een aanrijding en J. Smits gebruik maakt van zuurstof om in zijn onmiddellijke omgeving nog te kunnen functioneren. Zou het het echtpaar nog gegund zijn om erkenning te verkrijgen voor de militaire gebeurtenissen?

Mogelijk kan burgemeester Scholten, J. Smits oproepen via de afdeling "Militaire Zaken" voor de lichte 92-4. Misschien werkt dat vlugger.

J.P.C. Rausch

V.O.M.I. Noord-Brabant West treedt naar buiten!!!

Op 20 september j.l. mochten verenigingen, instellingen en gemeentelijke diensten laten zien wat zij zoal te bieden hebben. Aan alle verenigingen werd gratis een kraam ter beschikking gesteld. Er stonden er 170.

Voor ons was de moeilijkheid: "Wat zet je nu in zo'n kraam?" De echtgenote van onze sekretaris had wel een paar idee-tjes. Er werd een collage gemaakt van zwart-wit foto's uit het verleden. Het vertrek naar de Oost, het verblijf en de thuisvaart werden zo in beeld gebracht. Eveneens een collage in zwart-wit met als middelpunt onze Generaal Spoor met daar omheen foto's van laatste erbetoon aan gevallen makers. Op een met oranje papier beplakte plank van 60x110 cm hingen we zeven vergrotingen van foto's uit de tijd van toen.

Als contrast maakten we een collage van prachtige plaatjes uit het Indonesië van nu. In het midden van de kraam plaatsten we een bord met daarop: stropdassen, emblemen en stickers van de V.O.M.I. Een aantal demobilisatie speldjes schikten we in een Vvorm, de

V van V.O.M.I. Er werden een aantal "Sobats" uitgesteld en op de achtergrond hingen we de Nederlandse driekleur, de V.O.M.I.-vlag en een gebatikte doek. Op een bandrecorder draaiden we Indonesische achtergrond-muziek. Onze kraam werd door vele voorbijgangers bekeken en al gauw bleek, dat de V.O.M.I. nog lang niet genoeg bekendheid geniet. Onze kraam werd zowel door Indië-veteranen als door jonge mensen bezocht. De veteranen die nog geen lid zijn, hebben we onze vereniging aanbevolen en inschrijfformulieren en Sobats meegegeven. En nu maar hopen dat we er nog wat nieuwe leden bijkrijgen. We verkochten nog een aantal emblemen en stickers en als klap op de vuurpijl wonnen we ook nog de derde prijs, een cheque van f 150,-.

Wij danken de burgemeester van Roosendaal en Nispen, Mr. M. Marijnen, het gemeentebestuur en het organiserend Comité voor hun mooi initiatief.

De activiteiten-commissie,
V.O.M.I. Noord-Brabant West

„Onze prijs“ is binnen

„Onze kraam“ is ingericht

We trokken veel kijkers

Verenigingsnieuws

Vereniging Drenthe en Groningen

Op het moment dat we dit neerschrijven, zijn we net terug uit Roermond en zijn we al weer druk bezig met de op handen zijnde "Veteranendag Drenthe" op 9 oktober a.s. in de Johannes Post kazerne in Havelte.

Het is goed dat we weer in zo grote getale naar het monument van onze gevallen vrienden zijn geweest.

Elk jaar is het weer zeer indrukwekkend, als je met elkaar om het monument staat geschaard en je gedachten als vanzelf terug gaan naar het vroegere Indië. Haarscherp kun je dan alles terug halen in je geest en na ruim 40 jaar weet je nog als de dag van gisteren je te herinneren, hoe jouw "slapie" of pelotonsvriend, zijn leven heeft gegeven voor de zaak die ons in die jaren bezig hield.

Naar mate onze leeftijden vorderen, is het net of er steeds meer Oud Indië-militairen de behoefte hebben om op 7 september naar Roermond te gaan. Het was er weer voller als in '91.

Laten we nu maar alvast afspreken, dat we het volgend jaar weer zullen gaan.

Wat nog te zeggen van de "Veteranendag Drenthe"?

Is ook al weer verleden tijd en ik hoop dat u allemaal weer een prachtige dag hebt beleefd.

Ook zo is het goed om op gezette tijden bij elkaar te zijn.

De afdeling Meppel heeft op 14 oktober j.l. een bijeenkomst gehad en we nemen nu alvast aan, de bestuursmensen daar kennende, dat dit ook een goed geslaagde bijeenkomst is geweest. De afdeling Hoogeveen zit reikhalzend uit te kijken naar donderdag 19 november a.s., wanneer men in de Mauritskazerne weer een gezellige middag gaat organiseren. U zult nog wel worden uitgenodigd, maar nu u dit leest, kan u alvast deze datum in uw agenda vastleggen.

Men rekent gewoon op uw komst daar. Ook wanneer u niet tot de afdeling Hoogeveen behoort, zou u gerust eens een middagje er aan kunnen wagen om daar eens te kijken. Het bestuur van de afdeling Hoogeveen zou dit zeker zeer op prijs stellen.

Tenslotte, u probeert natuurlijk ook nog steeds nieuwe leden te winnen. Belt u maar, we schrijven ze graag in.

J. Plat

Vereniging Overijssel

Bezoek luchtmachtbasis Twente

Enschede. Op 15 september 1992 bezocht een derde groep deelnemers de luchtmachtbasis Twente. Om 13.00 uur passeerden een stroom auto's de wachthuis door de kantoren van de wachthuis naar de cantine "Naoberschop". Onder het genot van een kop koffie met cake werden ze welkom geheten door de adjudant Heeregrave en mevrouw Boerkamp. Na een uitvoerige uitleg van het reilen en zeilen op een militaire luchtmachtbasis ging men in twee groepen de bus in de basis op.

Tegen vieren kwam men weer terug in de cantine voor een koffiepauze. Hierna kreeg men een explicatie in welk tenue men een vlieger de lucht instuurt en over de veiligheidsaspecten indien er onverhoopt iets mis mocht gaan.

Van de gelegenheid tot vragen stellen werd druk gebruik gemaakt. Het was tegen vijven toen de groep verzocht werd zich te verzamelen in de korporealsmess voor een gratis aperitief. Tijdens het nuttigen van sterke of minder sterke dranken werden de tafels in gereedheid gebracht. Tot slot van deze middag werd men aan tafel genodigd voor een heerlijke rijsttafel. Uit reacties werd duidelijk dat ook dit derde bezoek bij de deelnemers in goede smaak is gevallen.

Oud-Indiëgangers die de luchtmachtbasis alsnog willen bezoeken kunnen zich opgeven voor een bezoek in maart/april 1993.

Bijeenkomst in de regio Deventer

Schalkhaar. Onze eerste bijeenkomst wordt gehouden in "De Lindeboom" in Schalkhaar. Het ligt in de bedoeling hiervoor onze sobat P. van de Zee te vragen voor zijn dia-causerie "Van de wieg tot de demobilisatie". Hoewel de preciese datum nog niet is vastgesteld denken we aan een middag in de tweede helft van oktober. Deze dia-causerie is eerder gehouden in Baalder en toen was iedereen laaiend enthousiast. U krijgt hiervan bericht dus houd de post in de gaten.

Bijeenkomst in de regio Zwolle

Zwolle. In de tweede helft van november komen we naar Zwolle. Deze middag zal gehouden worden in de "Vrolijkheid". Op het programma staat een vertoning van dia's e.q. films over het achtergelaten oorlogsmateri-

aal van o.a. de Amerikanen in Nieuw Guinea. De preciese invulling staat nog niet vast maar zeker is dat Oud-Indiëgangers deze beelden zullen waarderen, het wordt de moeite waard. Ook voor deze middag geldt let op de post.

Vereniging Veluwe

Het bestuur van de Vomi de Veluwe nodigt U uit tot het bijwonen van een filmavond. Deze avonden zijn toegankelijk voor alle leden, donateurs, familieleden en belangstellenden en beginnen om 20.00 uur. De avonden worden gehouden:

In Ermelo, op vrijdag 13 november 1992 in het Muziek Ontmoetings Centrum "De Muzenhof", Leuvenumseweg 66 (nabij de Gen. Spoorkeizer).

In Epe, op dinsdag 6 oktober in het Café-restaurant "Stern", Hoofdstraat 108.

In Ede, op dinsdag 13 oktober in het Prot. Mil. Tehuis, Nieuwe Kazerne-laan 4.

In Elburg, op dinsdag 3 november in het Party-Centrum "De Haas", Juffenstraat 21.

De films die vertoond worden zijn o.a. Ketjakkans (kleur) en "Bevrijding van Indonesië".

Noteert u de data in uw agenda en neem uw Sobats mee naar deze avonden. Ze zijn welkom bij de Vomi!!!

J.J.C. Stramrood

Vereniging Utrecht en 't Gooi

Op 23 april 1988 is Vomi Utrecht en 't Gooi opgericht door de heren J.J. van Breukelen en L. Koops uit Soest. Dus beste Sobats, op 23 april 1993 mogen we ons eerste lustrum vieren, waar we dan ook wel een beetje trots op zijn. Naar aanleiding van het bovengenoemde heeft het Bestuur besloten een Jubileumcommissie, samengesteld uit leden, te vragen om het een en ander te organiseren. Hoe een en ander geregeld zal worden, laten we U t.z.t. nog weten. Verder kan ik U berichten dat we op 31 oktober a.s. in de Kromhoutkazerne te Utrecht weer een gezellig samenzijn willen houden, met een muziekje, dansje koffie en gebak en de traditionele rijsttafel en een verloting om de kas van de penningmeester wat te spekken. Buiten op het terrein van de Kromhoutkazerne zal de rijdende tentoonstelling van de 7 December Diverse aanwezig zijn.

Aan de oproep om naar Roermond en daar de herdenking bij het Nationaal Indië Monument bij te wonen is goed gehoor gegeven.

Resultaat was met twee bussen van on-

ze afdeling en velen zijn nog op andere wijze daar naar toe gegaan. Zo hebben we met onze aanwezigheid Eer kunnen bewijzen aan onze gevallen "Sobats". Tevens kan ik U met grote vreugde melden dat de Vereniging Vomi Utrecht en 't Gooi het aantal leden van 200 is gepasseerd en nu al dicht naar de 250 leden gaan. We zijn er trots op nu ook tot de grote jongens te behoren. Maar we zijn er nog niet, dus roep ik U op, om met Uw inzet, het ledenbestand uit te breiden.

Samen zijn we sterk, indien we er allen wat aan doen.

Probeer nog eens een Ouwe Sobat warm te maken om onze geleerden te versterken.

2e Secretaris L. v. Leeuwen

Verenigingsnieuws Rivierenland/Oost Gelderland

Roermond: Roer je mond!

Ook uit onze regio trok een groot aantal leden op 7 september naar Roermond om de 5843 sobats, die wij in de tropenaarde moesten achterlaten, een saluut te brengen. Zij leven in onze herinnering voort. Deze jaarlijkse herdenking is een massaal en indrukwekkend gebeuren.

's-Avonds hoorde men op het ANP-nieuws dat zo'n 10.000 personen in Roermond verzameld waren en het NOS-journaal van 8 uur besteedde zelfs een paar seconden aan deze manifestatie, maar kwam niet verder dan 5000 deelnemers. Geen 10.001 of 5001, want Minister ter Beek vertrok daags daarvoor met Jantje Pronk in zijn kielzog naar Thailand/Cambodja, waar een aantal Nederlandse militairen in VN-verband eigenlijk duimen zitten te draaien omdat ze hun eigenlijke taak niet kunnen uitvoeren. Die reis van ter Beek is kennelijk belangrijker dan acte de présence geven bij deze herdenking, ondanks het feit dat hij - zoals hij zelf zegt het veteranen-beleid zo'n warm hart toedraagt. Maar kon hij niet een dag later in het vliegtuig stappen?

De dag na "Roermond" waren een 20-tal deelnemers weer bij elkaar en werd er logischerwijze nagepraat. Daarbij kwam (helaas, maar wel terecht) nogal wat kritiek los op de organisatie.

Duizenden veteranen, en dat zijn bijna allemaal 65-plussers, moesten uren staan en dat is voor velen teveel, dat lijkt op een straf-exercitie. Koffiebonnen konden niet meer gehonoreerd worden omdat de koffie op was, er waren te weinig mobiele toilettenheden, enz. Ook over het centraal georganiseerde busvervoer waren de meningen zeer verdeeld.

De toespraken werden te veel en te lang bevonden, met als gevolg dat velen al voortijdig (dat wil zeggen voordat alle kransen waren gelegd en een defilé kon beginnen) het terrein verlieten, jammer. Uit ervaring weten we wat er allemaal komt kijken bij een massameeting, maar gezonde en opbouwende kritiek moet mogelijk zijn.

Het is wellicht zinvol de Stichting Nationaal Indië-monument op een aantal facetten te attenderen, opdat daar bij volgende herdenkingen rekening mee gehouden kan worden. Vandaar deze oproep aan onze lezers: zet Uw visie op papier en zend deze naar de PR-man van Rivierenland:

Th.J. de Koning,
Leeuwengrootstede 30, 5431 XS Cuijk.

Vereniging Noord-Holland

Dat de vrij-vervoersregeling naar Roermond zo veel extra werk met zich mee zou brengen, hadden wij niet gedacht. Ook na 1 augustus kwamen nog aanmeldingen binnen die over het algemeen door het Veteranen Platform toch nog konden worden gehonoreerd. Maar de stroom van telefonische vragen kwam pas goed op gang toen de opstapplaatsen en tijden bekend werden. Haarlem 6.15 uur, Alkmaar 6.20 uur, Zaandam 8.00 uur, vanwaar dat verschil? Velen melden zich de laatste week weer af om uiteenlopende redenen, gelukkig hebben wij veel van deze vrijgekomen plaatsen kunnen opvullen met mensen die via anderen hoorden van dit vrij vervoer. Jammer dat niet per regio een contact persoon was benoemd die e.e.a. had kunnen regelen, nu bleven een aantal bussen in Noord-Holland toch onder bezet. Over de bussen en hun chauffeurs geen kwaad woord, zij verleenden alle medewerking en verdienen een applaus. Door de geweldige opkomst in Roermond was deze herdenking, vooral voor hen die hier voor het eerst waren, toch zeer indrukwekkend al waren de emoties soms moeilijk te verwerken. Het was goed met zovelen bijeen te zijn en onze oude sobats te kunnen herdenken.

Wat onze vereniging in Noord-Holland betreft, is het bestuur bezig met een aantal bijeenkomsten te organiseren. Onze plannen zijn: eind september Craailoo, oktober Schagen, november Amsterdam, januari Beverwijk, februari Medemblik/Enkhuizen, maart Koog aan de Zaan, April Algemene Ledenvergadering Haarlem?

Ieder die in een bepaalde regio woont krijgt een persoonlijke uitnodiging, maar ook anderen zijn welkom. Wij hopen u in een volgende Sobat juiste data te kunnen geven, maar schroom

niet ons te melden als u eens elders een bijeenkomst wil bijwonen. Ook vrienden, niet leden zijn welkom om kennis te komen maken, zij zullen dan zeker lid willen worden.

Ons ledental groeit gestaag en wij hopen zeker voor het einde van het jaar de 500 te bereiken. Vragen?? bel of schrijf aan Leo van Maris, Kerkstraat 46, 2153 BK Nieuw-Vennep, tel. 02526-72933.

Het adres en telefoonnummer van de penningmeester staat in de lijst van de Sociale Commissie V.O.M.I. achterin dit blad.

Vereniging Zuid-Holland Noord

Bestuur

Het bestuur is er in geslaagd om twee bestuursleden te vinden. Het zijn de heren P. Kuyvenhoven en P. Rombouts. Zij zullen tot de algemene vergadering fungeren als kandidaat-bestuurslid met resp. de functie van alg. adjunct en 2e secretaris.

We zoeken nog iemand die de taak van Sociaal-Commissaris wil overnemen van Fred v.d. Meer. Mensen niet altijd aan de zijlaan blijven staan.

Vervolgens hebben we geen voldoende regio-vertegenwoordigers in delen van onze provincie, o.a. omgeving, Leiden, Lisse, Hillegom, Alphen a/d Rijn, Nieuwkoop, Bodegraven, Gouda, Pynacker en het Westland.

Hun voornaamste taak zal zijn het bestuur bijstaan met het leggen van contacten tussen de (aspirant)-leden en instanties in hun woongebied.

Meldt u zich aan bij onze secretaris. In verband met zijn verhuizing is het nieuwe adres van onze voorzitter; Dijkgraaf 32, 3155 GA Maasland, tel. 01899-13046.

Roermond

Met het aanmelden voor bezoek aan Roermond op 7 september j.l. is het anders gelopen dan wij dachten. Het plaatsen van een advertentie, met aanmeldingsbon, is door het Min. van Defensie niet gedaan. Het gevolg hiervan was dat een groot aantal personen buiten de boot viel. Deels gelukkig want anders was het leed in Roermond niet te overzien geweest. Nu was de toeloop al zo groot, dat velen niets te eten hebben kunnen kopen, weinig gezien en gehoord hebben van de plichtigheid en twee en een half uur hebben moeten wachten op de bus voor de terugreis zodat we pas om bijna half twaalf in Den Haag terug waren.

Jammer dat het zo gelopen is, een volgende keer zal de herdenking in Roer-

mond anders georganiseerd moeten worden.

Wij willen hier uitdrukkelijk stellen dat onze vereniging niets te maken heeft gehad met de organisatie van de bussen en de plechtigheid.

Zoals u in het winterprogramma kunt lezen willen we in het voorjaar 1993 een dagtocht organiseren naar Roermond en het Oorlogsmuseum in Overloon. Dan kunnen we in alle rust met onze eigen leden onze gesneuvelde vrienden herdenken en het prachtige monument bekijken.

Om te polsen of daar voldoende animo voor is, kunnen gegadigden zich nu reeds voorlopig melden per briefkaart bij onze secretaris.

Kosten ongeveer f 45,- per persoon.

Adreswijzigingen e.d.

Nogmaals willen wij u onder de aandacht brengen dat verhuizingen, aanmeldingen voor een nieuw lid of het deelnemen aan activiteiten e.d. altijd gezonden moeten worden aan onze secretaris de heer J. Ausma, Lisztstraat 117, 2551 TC Den Haag.

Filmdienst

Onze Jack de Wit doet een dringend beroep op onze leden, wonende in Den Haag of omgeving, om zich als bijrijder bij hem op te geven, want dan hoeft hij niet altijd alleen de lange afstanden te rijden voor het verzorgen van filmvoorstellingen in den lande.

Winterprogramma

Het programma voor de bijeenkomsten is:

20 Oktober 1992 te Zoetermeer, aanvang 14.00 uur, Verenigingsgebouw 't Centrum, Frans Halstraat 1, tel. 079-163600.

24 November 1992 te Alphen a/d Rijn, aanvang 14.00 uur.

21 Januari 1993 te Maasland, aanvang 20.00 uur, het bekende adres, D.C.C. Coldenhovelaan.

23 Februari 1993 te Den Haag, aanvang 14.00 uur, Ontmoetingskerk, Aaltje Noordewierstraat 199 hoek L. Davidsstraat (Loosduinen).

23 Maart 1993 te Roelofarendsveen, aanvang 14.00 uur.

April/mei 1993, Roermond en Overloon, gehele dag.

Voor de nog niet genoemde plaatsen van de bijeenkomsten, volg dan deze rubriek in Sobat, zo nodig wordt u middels een regio-mailing of in de pers nader geïnformeerd.

W.G.L. Topée,
Zuid Holland Noord

Vereniging Zuid-Holland Zuid

Film/kontaktbijeenkomsten seizoen 1992/1993

Als resultaat van de voorbereidingen voor het komende seizoen, zoals aangekondigd in Sobat nr. 24, is de hieronder genoemde agenda vastgesteld t.w.:

Dirksland - filmavond donderdag 22 oktober, Verenigingsgebouw "De Schakel", Beatrixlaan 31, zaal open 19.30 uur.

Dordrecht - filmavond vrijdag 30 oktober, Cultureel Centrum Sterrenburg, Dalmeijerplein 10, zaal open 19.30 uur.

Rotterdam-Ommoord - filmmiddag maandag 9 november, wijkgebouw "Romeijnshof", Stresemannplaats 8, zaal open 13.30 uur.

Spijkenisse - filmmiddag dinsdag 17 november, Wijkcentrum "De Akkers", Lenteakker 5, zaal open 13.30 uur.

Oud Beijerland - filmmiddag dinsdag 8 december, Gebouw Maranatha, Kerkstraat 57, zaal open 13.30 uur.

Ridderkerk - filmmiddag woensdag 3 februari, Dansschool Jaap van der Graaf, Klevitsweg 107, zaal open 13.30 uur.

Aanvangstijden - 's-avonds 20.00 uur, 's-middags 14.00 uur.

Behalve de bovengenoemde zullen er nog 3 bijeenkomsten worden gehouden. De plaatsen en data waren echter nog niet vastgelegd doch zullen in Sobat nr. 26 bekend gemaakt worden.

De datum van de jaarlijks te houden Nieuwjaarsreceptie is ook reeds vastgesteld n.l. op dinsdag 12 januari 1993 wederom in Partycentrum "Rustenburg", Strevelsweg 760, Rotterdam-Zuid.

Zowel voor de filmkontaktbijeenkomsten en de Nieuwjaarsreceptie ontvangen de Vomi-leden in Zuid-Holland Zuid een schriftelijke uitnodiging. Behalve een filmvertoning zijn de aangekondigde bijeenkomsten vooral bedoeld om de onderlinge band te versterken, nieuwe kontakten met door u meegebrachte Oud Indiëgangers te leggen die nog geen lid zijn van de Vomi.

Terugblik 7 september 1992 - Dodenherdenking Roermond:

De juiste cijfers lopen uiteen doch zeker meer dan 10.000 veteranen waren naar Roermond gekomen om tijdens een massale bijeenkomst hun omgekomen makkers te herdenken. De Vereniging Zuid-Holland Zuid was met niet minder dan 5 bussen ofwel 270 belangstellenden goed vertegenwoordigd. Op de heenweg werd in de Legerplaats

Oirschot - Steverdiekkazerne gestopt voor de lunch. Deze vijfde Nationale Dodenherdenking te Roermond kreeg veel meer dan de jaren hiervoor aandacht van televisie, pers en radio. Gigantisch was het aantal tourincars, zo'n 170, hetgeen na afloop onvermijdelijk de nodige problemen opleverde.

H.C. Clasquin

Vereniging Zeeland

Geen nieuws ontvangen.

Vereniging Noord-Brabant-Oost, incl. Limburg

Busreis Roermond 7 september

De verwachtingen, die waren gewekt v.w.b. de opstapplaatsen, zijn niet geheel waargemaakt. De reis naar de opstapplaats is vermoedelijk voor velen te lang of te omslachtig geweest, zodat men beter meteen door kon rijden naar Roermond of moest afhaken. Jammer!! Wij zijn hier niet debet aan. De organisatie heeft zich buiten ons om afgespeeld, nadat we onze lijsten van deelnemers hadden ingestuurd. Een Veteranenpas is toch beter!

Oprichting Vereniging 10 september

Het Dag. Best. was op 10 sept. bij de Notaris om de akte van oprichting te laten passeren. De oprichtingsdatum is 21 november 1990. Te onthouden voor jubilea!?

Na de deling van Brabant in twee verenigingen zijn we nu dus officieel zelfstandig.

Bijeenkomst Vlijmen 15 september

Na een inleiding door onze voorzitter was de lezing van ons lid de hr. S.A. Lapré, RMWO, het hoogtepunt. De schrijver van o.m. het boek "Ned. Indië 1940-1950" oogstte veel waardering. Voor een verslag hiervan verwijzen we naar "Sobat" nr. 24, pag. 14 en 21.

Degenen, die letterlijke tekst zouden willen hebben, kunnen die aanvragen bij onze secr.

De pl.v. Prov. Mil. Cdt., de Lt.-Kol. Klu R. Hofsteenge, geboren te Medan, toonde zijn belangstelling voor de Veteranen door zijn aanwezigheid, hetgeen zeer op prijs werd gesteld.

De hr. J. Dijkema hield na de pauze een toespraak, waarin hij de div. aspecten besprak, die het noodzakelijk maken dat de Veteranen gezamenlijk streven naar erkenning voor nu en

later. Hij signaleerde ook nu weer verkeerde berichtgeving.

Het ledental is door deze bijeenkomst weer aardig toegenomen, maar dat is voor de toekomst ook nodig.

Hartelijk welkom nieuwe leden!

Aan het slot vroeg de Lt.-Kol. Hofsteenge het woord en zei, dat hij van onze bijeenkomst veel had opgestoken en dat hij hiervan verslag zou uitbrengen. Hij beloofde de veteranen medewerking waar mogelijk is.

De Staf I Divisie verzorgde een interessante tentoonstelling.

Bijeenkomst Kerkrade 27 oktober a.s.
Elders in dit blad een aankondiging. Dank zij de medewerking van enkele Sobats ter plaatse is het ons gemakkelijker gemaakt in Zuid Limburg de organisatie voor een bijeenkomst rond te krijgen. Bedankt May, Marcel en Lois! Het Cult. Centrum "De Jreëts" is te bereiken via autoweg Heerlen-Kerkrade. Afslag Kerkrade. Na 3e verkeerslicht rechtsaf en meteen weer linksaf de Ventweg op, die parallel loopt a.d. Kaalheidersteenweg. Na 150 mtr. a.d. rechterkant ligt de zaal. Aanvang 14.00 uur. De tentoonstelling is ook vóór die tijd al open gesteld.

Aanvulling Kasconrole Commissie
Eénmaal per jaar dient er een kasconrole plaats te vinden.

De kasconrole commissie heeft versterking nodig. Wie enige financieel-administratieve achtergrond heeft en ons daarbij wil helpen gelieve de penn. meester te bellen: 04243-1452.

Helpt het Bestuur even om aan de Statutaire verplichting te voldoen. Secretaris Nrd. Brabant-Oost inclusief Limburg, A. v.d. Wetering, St. Martinusstraat 5, 5615 RJ Eindhoven.

27 Oktober in Kerkrade!!

Limburg wordt uitgekamd!

Vomi Nrd. Brabant-Oost houdt op 27 oktober a.s. een bijeenkomst voor haar Limburgse leden en niet-leden in het Cultureel Centrum "De Jreëts", Kaalheidersteenweg 105 te kerkrade. Aanvang 14.00 uur.

Het bestuur van Vomi-Nederland zal daarbij aanwezig zijn en haar bijdrage leveren en ook gelegenheid geven om Uw vragen te stellen. De Vomi filmdienst verleent eveneens haar medewerking en de Staf I Divisie komt met haar mobiele tentoonstelling "Indië 1945-1950".

Voor de bereikbaarheid van het Cult. Centrum raadpleegt U het Ver. Nieuws Nrd. Brabant-Oost/Limburg elders in dit blad.

Breng Uw Sobats mee! We hopen op een geslaagde bijeenkomst.

Vereniging Noord-Brabant West

Onze vereniging heeft een druk programma afgewerkt. Hieronder volgt een kort verslag van onze activiteiten.

Busreis naar Delft

Op 18 augustus j.l. hebben we met een dertigtal personen een bezoek gebracht aan het legermuseum in Delft. Het bezoek was alleszins de moeite waard, temeer omdat de overzichtstentoonstelling "Inzet in Nederlands Indië 1945-1950" een goed beeld gaf over onze tijd in de tropen. Iedereen werd vrijgelaten om te bezichtigen wat hij of zij graag wilde zien. Ook Delft zelf werd door verschillende deelnemers met een toeristische blik bekeken. Al met al een geslaagde en gezellige dag.

Busreis naar de Nationale Dodenherdenking in Roermond

Op 7 september j.l. vertrokken we met ter beschikking gestelde bussen met ruim 80 personen naar Roermond. We vertrokken keurig op tijd en hadden een voorspoedige reis met een koffiestop onderweg. Het was zo overstelpend druk bij het Nationale Indiëmonument dat velen niets van de plechtigheid hebben gezien, maar gelukkig konden we alles goed horen. De moeilijkheden die zich verder hebben voorgedaan, is niet aan ons daarover te schrijven. Alles daaromtrent is inmiddels bekend. De terugreis (na vertrek van vertrek) verliep naar wens en in goede sfeer.

Uitreiking Draaginsignes Gewonden in Roosendaal

Zie elders in ons blad "Sobat" voor het verslag.

Bijeenkomst in Breda

Op 14 september j.l. was er een zeer geslaagde bijeenkomst in Breda, waar 2 films uit onze Indië-tijd vertoond werden door onze bekende vriend J. de Wit. Er waren ongeveer 70 personen aanwezig en 7 nieuwe leden hebben zich aangemeld. Van harte welkom bij onze vereniging. De middag werd besloten met een loterij, waarvoor onze activiteitencommissie voor leuke prijsjes had gezorgd.

"Open Dag" op 20 september in Roosendaal

Zie elders in ons blad "Sobat" voor het verslag.

Als deze Sobat in uw brievenbus valt, hebben we onze bijeenkomst in Zevenbergen weer achter de rug, maar ik hoop velen van u weer te zien op onze

laatste bijeenkomst dit jaar in de zaal 't Trefpunt, Kade 4 te Roosendaal op dinsdag 10 november a.s., aanvang 13.30 uur.

P.J.M. Looyen, secr. Vomi Noord-Brabant West

Cameedijk 1, 4706 EG Roosendaal
Tel. 01650-60546.

Filmploeg aanwezig bij de uitreiking van vier Draaginsignes Gewonden

Op vrijdag 11 september j.l. werd in het Oude Raadhuis in Roosendaal door burgemeester Mr. M. Marijnen aan vier veteranen het draaginsigne gewonden uitgereikt. De heren G.A. Kempnaars, J. Keijzer, C.A. de Jongh en W. Godschalk mochten deze onderscheiding met certificaat in ontvangst nemen. Deze genoemde veteranen werden achtereenvolgens gewond tijdens de Duitse inval bij de Barendrechtse brug, bij de kampong Gadingang op Java, bij Bobotsari eveneens op Java en op Teabone Hill in Korea. Uit de toespraak van de burgemeester bleek dat hij zich terdege in de materie had verdiept. Zelf van een latere generatie had hij een goed inzicht in wat er tot voor kort voor de veteranen ontbrak, namelijk erkenning.

Tijdens de toespraak van de burgemeester en tijdens de uitreiking werden door een filmploeg opnamen gemaakt voor een documentaire met als inhoud: De geschiedenis van de veteranen. Deze documentaire wordt gemaakt door de N.C.R.V. in nauw overleg met de Stichting Dienstverlening Veteranen. Het was een sfeervolle bijeenkomst van de veteranen met hun naaste familie, waarbij ook de sekretaris van de Vomi Noord-Brabant West - op uitnodiging van de burgemeester - aanwezig was.

H.H. Secretarissen van de Verenigingen

Het valt me op dat in Sobat de diverse verenigingen niet met adres en telefoonnummer voor de leden te vinden zijn. Wellicht verdient het aanbeveling om bij het verenigingsnieuws het adres en telefoonnummer van de betreffende secretaris te vermelden onder het hoofd. Dit maakt de communicatie voor de leden gemakkelijker. (Ook voor niet leden trouwens) schrijft voorzitter W. van Rooij. Een goed idee voorzitter! H.H. Secretarissen gaarne Uw medewerking bij de eerstvolgende opgave.

Alle verenigingsnieuws wordt uitsluitend via de secretaris geaccepteerd.

SOCIALE COMMISSIE-V.O.M.I.

Groningen

H. Volders
20 Nederlandlaan
9501 CC, Stadskantoor
tel. 05990 - 14670

Friesland

Th. Tichstra
314 Zeevogels
8935 KP, Leeuwarden
tel. 058 - 880092

Overijssel

J. Timmer
28 Valeriusstraat
7604 CP, Almelo
tel. 05490 - 19436

Drenthe

W. Veerman
118 Gravenlanden
9407 JS, Assen
tel. 05920 - 41733

Veluwe

H.J. Pienemidk
268 Vaandelaarstraat
8171 XB, Vasson
tel. 05788 - 3182

Rhierenland

G.W. Sooskouw
26 Geraltstraat
6817 CH, Breda
tel. 08873 - 1986

Oost Nederland

J. Bakker
25 Schoofstraat
7471 WS, Gooi
tel. 06470 - 74674

Brabant Oost

N. den Hollander
218 Staringstraat
0343 GL, Oss
tel. 04120 - 25108

Brabant West

G. Offeman
27 Susannedorp
4707 WN, Roosendaal
tel. 01650 - 36343

Utrecht

W.I. Schulten
88 Comenkeleen
3706 XD, Zeist
tel. 03404 - 50838

Zuid Holland Noord

F. van der Meer
118 Londonstraat
2711 DE, Zoetermeer
tel. 078 - 415045

Zuid Holland Zuid

J.H. van Brougel
187D Potendemoeweg
3332 AG, Zwijndrecht
tel. 078 - 126752

Noord Holland

J. Harmsen
28 Egelantariaan
2015 KJ, Haarlem
tel. 023 - 240010

Flevoland

F.H.A.M. Frantzen
13 Gevegrland
1356 AE, Almere
tel. 036 - 5318972

Zeeland

W. Ekeveld
22 Rombisnillaan
4532 HR, Terneuzen
tel. 01150 - 14911 / 84236

Behandelaar Fonds Sociale Zorg

J.G. Huijgen
60 Beemd Gras
2804 NV, Gouda
tel. 01820 - 33330

Propaganda Fonds Sociale Zorg

Mw. J.M. Holwijn
13 de Goede Hoop
2021 AP, Haarlem
tel. 023 - 253058

Coördinatrice / secretaresse

Mw. A.W. Zantinge - Edens
31 van Sankelstraat
7711 HW, Nieuweusien
tel. 06296 - 1281

Voorzitter

Victor C. Brijd
117 van Nijenrodestraat
2597 RL, 's-Gravenhage
tel. 070 - 3280158

Spaart s.v.p. alle soorten postzegels, gebruikt of ongebruikt voor het Fonds Sociale Zorg en stuurt ze naar Mw. Jac. Holwijn, De Goede Hoop 13 2021 AP Haarlem, tel. 023-253058.

V.B.

DOELSTELLINGEN

Behartigen van ideële, materiële en immateriële belangen van de oud militairen Indië- en Nieuw Guineegangers die bij de Nederlandse strijdkrachten in het voormalig Ned. Oost Indië, thans Indonesië hebben gediend.

Behartigen van de belangen van hun weduwe en wezen alsook van de nagelaten betrekkingen van hen die als direct gevolg van militaire dienstverrichtingen om het leven kwamen of van hen, die tengevolge van dienstverrichtingen invalide werden.

Herdenken van hen die gevallen zijn tijdens militaire dienstverrichtingen alsmede van hen, die tijdens of ten gevolge van internering, krijgsgevangenschap, ziekte of ongevallen in of door de militaire dienst zijn overleden. De vereniging tracht het gestelde doel, los van elke partijpolitieke richting, levensovertuiging of religie te verwezenlijken.

De vereniging staat open voor samenwerking, onder behoud van onafhankelijkheid, met verenigingen die zich op overeenkomstig terrein als de V.O.M.I. bewegen en aanverwante doelstellingen nastreven.

Het bestuur is van mening dat de V.O.M.I. open moet staan voor allen die gediend hebben bij de Nederlandse strijdkrachten in het voormalig Nederlands Oost Indië, thans Indonesië met toepassing van de bovengenoemde doelstellingen.

Lidmaatschap

- Een ieder die in het voormalig Ned. Oost Indië/Indonesië in Nederlandse militaire dienst is geweest.
- Weduwe van militairen die aan het bovenstaande onder a voldoen.